

200 GODINA OD OTKRIĆA STETOSKOPA

Rene Theophile Hyacinthe Laënnec (1781-1826)

Čovek koji je otkrio stetoskop

Rene Theophile Hyacinthe Laënnec (1781-1826), je bio francuski lekar koji je 1816 godine otkrio stetoskop. Sa ovim novim instrumentom, bio je u mogućnosti da čuje zvuke koje dolaze iz srca i pluća, a onda poredio ove nalaze sa nalazima sa autopsije, i sve to objavio u radu pod nazivom *De L'auscultation Mediate (On Mediate Auscultation)*. Laënnec se smatra ocem auskultacije koji je napisao prve opise bronhiektazija, ciroze jetre (mikronodularne promene u jetri su po njemu i dobila ime) i melanoma. Prvi je klasifikovao na osnovu auskultacije različite pulmološke bolesti – pneumoniju, bronhiektazije, pleuritis, emfizem, pneumotoraks, i druge bolesti pluća, i uveo mnoge kliničke pojmove koji se koriste i danas.

Reč stetoskop dolazi od grčke reči *stethos*, što znači grudni koš, i *skopein*, što znači istraživati. Ovaj instrument je na neki način zamenio zmiju oko Asklepijusovog štapa kao simbol medicine – retko koji instrument se tako identifikuje sa lekarima kao što je stetoskop oko vrata lekara.

Septembra 1816, tokom hladnog jutra dok je šetao dvorištem Luvra u Parizu, Dr Rene Theophile Hyacinthe Laënnec, 35-godišnji francuski lekar, je primetio dvoje dece koji su se igrali sa dugačkim drvenim štapom i čiodom - drveni štap naslonjen na uvo jednog od dečaka je dobijao pojačane signale od čivije koja je parala drugi kraj štapa. Kasnije iste godine, Laënnec je pozvan da pregleda mladu ženu sa „opštim simptomima bolesnog srca“. Primena perkusije i neposrednog slušanja grudnog koša je bili i neprimerena, ali i od slabe dijagnostičke koristi, te se Laënnec setio dece i igre sa štapom i čiodom, te je tako ova opservacija postala inspiracija za otkriće stetoskopa.

Laënnec je otkrio da se srčani tonovi mogu daleko bolje čuti primenom „posredne“ auskultacije nego neposrednim slušanjem tonova sa grudnog koša. Sledeće 3 godine, Laënnec je proveo testirajući različite vrste materijala od kojih bi se mogao napraviti najbolji instrumenti za auskultaciju putem drvenih tubusa, slušajući pre svega pacijente sa zapaljenjem pluća. Posle dugih ispitivanja, Laënnec je napravio drveni tubus širok 3.5 cm i dugačak 25 cm, kao preteču modernog stetoskopa.

Laënnec-ov drveni tubus je na taj način bio prvi pravi stetoskop koji je bio u upotrebi do druge polovine XIX veka kada je počeo da ga zamenjuje gumeni tubus. Od prve publikacije o stetoskopu 1819 godine, mnoge modifikacija se razvijaju kao što su biaurikualrni, primena pojačivača, dijafragma (Tabela).

Sa 12 godina, otišao je na studije u Nant gde je njegov ujak, Dr. Guillaume François Laënnec (1748-1822), bio Dekan medicinskog fakulteta. Sa 14 godina, tokom turbulentnih vremena francuske revolucije, Laënnec pomaže u lečenju bolesnih i ranjenih, a sa 18 godina već služi u Vojnoj bolnici u Nantu sa zvanjem hirurga treće klase, a ubrzo zatim prelazi u Hospice de la Fraternité gde započinje lečenje pacijenata. Laënnec 1800. godine prelazi u Pariz gde studira kod poznatih lekara komparativnu hirurgiju i autopsiju, 1802. godine publikuje svoj prve radove o peritonistisu i postaje ko-urednik Journal de Médecine. 1804 diplomira medicine sa tezom „Propositions sur la doctrine d'Hippocrate, relativement á la médecine pratique.“ Iako se njegova privatna praksa razvija, Laënnec je razočaran jer nije postavljen za senior lekara u nekoj od pariskih bolnica.

No, ubrzo postaje lični lekar Kardinala Joseph Fesch (1763-1839), ujaka Napoleona II. Po obnavljanju monarhije 1816, Laënnec postaje zvanični lekar u Necker bolnici u Parizu. Usled ličnih animoziteta, tek 1822. godine postaje profesor medicine na fakultetu College of France, a 1823. godine postaje redovan član Francuske akademije medicine i profesor na klinici Charité. Postaje poznat van granica Francuske, preko 50 lekara čeka na njegova predavanja o auskultaciji. Ljubazan

i voljen od svojih kolega i studenata (posebno engleskih zbog odličnog znanja engleskog jezika), u avgustu 1824 dobija Legiju časti. Nažalost, njegovo zdravstveno stanje se pogoršava, vreme provodi u Bretanji gde umire od tuberkuloze 1826. godine.

Tokom njegovih poslednjih meseci, tražio je od svog rođaka da mu opiše šta čuje kod njega auskultacijom, što je i prepoznao kao kavitarnu tuberkulozu koje je toliko puta čuo kod svojih pacijenata. U svom testamentu, Laënnec ostavlja svom nećaku sve svoje naučne radove, prsten i „iznad svega moj stetoskop, koji je najvrednije od moje zaostavštine.“

200 GODINA OD OTKRIĆA STETOSKOPA

Klinički doprinosi

AUSKULTACIJA

Laënnec je uveo posrednu auskultaciju u kliniku praksu i na taj način napravio revoluciju u medicini. 1818 Laënnec je predstavio svoja istraživanja u Akademiji nauka, a 1819 je publikovao svoje remek delo *De l'auscultation médiate ou Traité du Diagnostic des Maladies des Poumon et du Coeur*, što je ocenjeno kao veliki doprinos u razvoju medicine. Prvi engleski prevod je objavljen u Londonu 1821. godine. *De l'auscultation médiate* je izazvao takvo interesovanje da je dovelo mnoge lekare u Pariz da se upoznaju i edukuju sa novom metodom.

LAËNNEC-OVA CIROZA

Dok je njegovi ime prvenstveno povezano sa auskultacijom, njegovo ime se vezuje i za mikronodularnu cirozu jetre (Laënnec-ova ciroza). Iako nije prvi koji je prepoznao ovaj patološki entitet, Laënnec je dao ime od grčke reči *kirrhos*, koji se odnosi na žute nodule koji su povezani sa ovim patološkim entitetom.

MELANOM

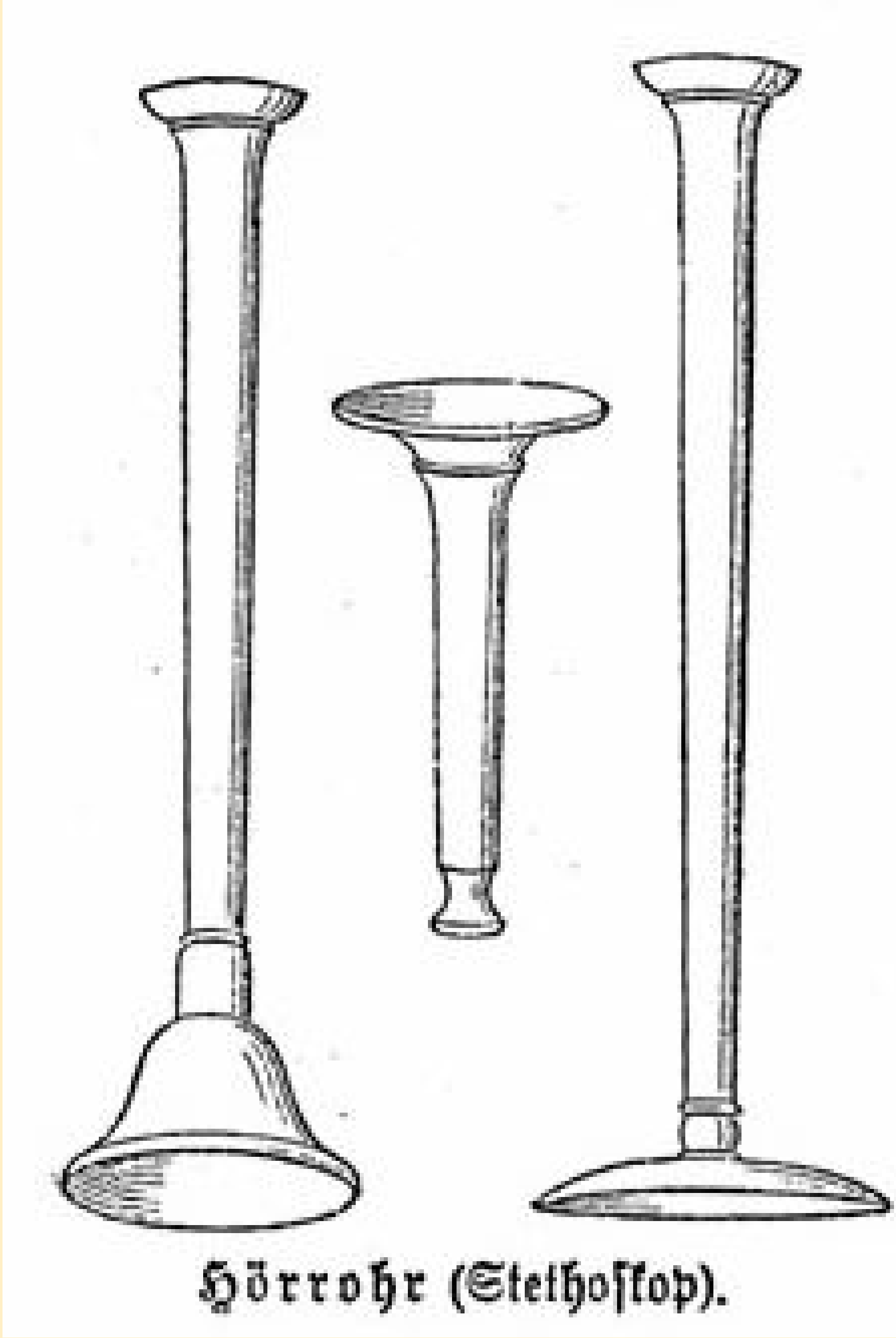
Još dok je bio student medicine, Laënnec je prvi držao predavanja 1804. godine o melanomu. On je bio prvi koji je prepoznato da su ove lezije povezane sa metastazama melanoma, a ne tuberkuloznim granulacijama. Opet, prvi je dao ime *melanose* od grčke reči crno da označi ove tumore.

TUBERKULOZA

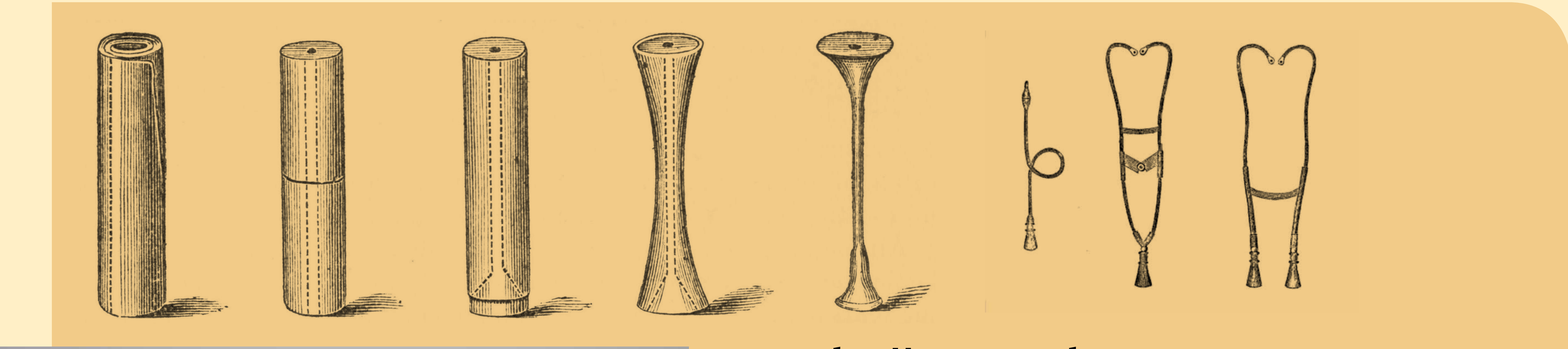
Tuberkuloza je bila najčešći razlog oboljevanja i smrtnosti u Laënnec-ovo vreme. I on je sam bolovao od tuberkuloze, kao i mnogi članovi njegove porodice. Laënnec je naučio da pravi auskultatorne razlike između nalaza kod pneumonije, bronhiektazija, pleuritisa, emfizema, pneumotoarsa i tuberkuloze.

SRČANI TONOVI

U obe svoje knjige, delovi koji su posvećeni srcu nisu ni izbliza tako značajni i razvijeni kao oni posvećeni nalazima na plućima, s obzirom da je znanje o srcu bilo neuporedivo slabije u to vreme u odnosu na pluća. Međutim, Laënnec je prepoznao dva srčana tona, i povezao prvi srčani ton sa komorskom sistolom a drugi sa sistolom pretkomora.

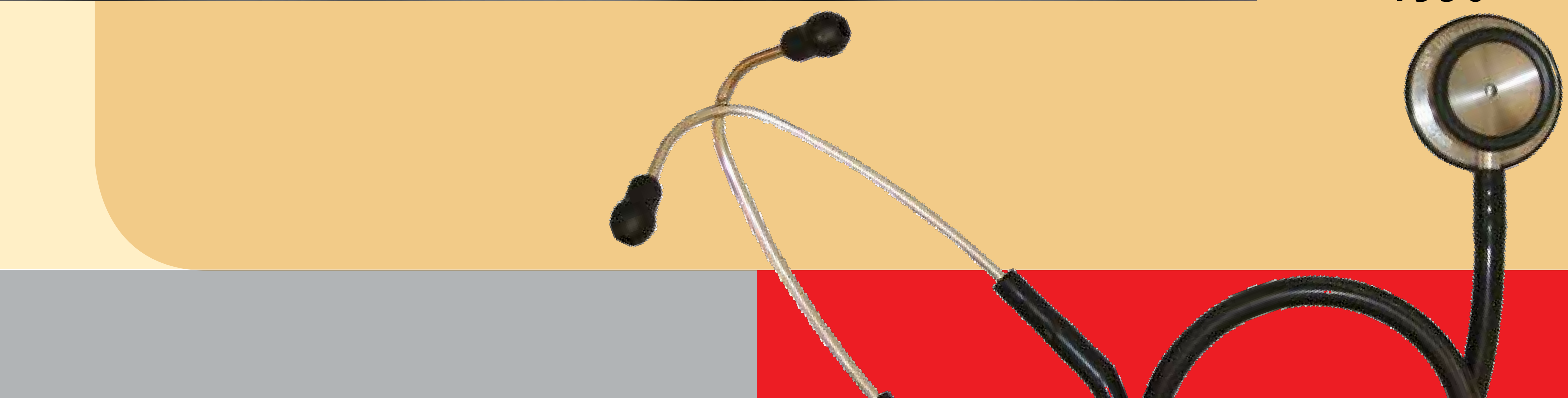

Hörrohr (Stethoskop).

Evolucija stetoscopa

- 1816 Laënnec, papirni konus, potom drveni tubus
- 1828 Priority, zvonast nastavak za grudni koš i tanji kraj za auskultaciju
- 1843 Williams, prvi biaurikularni stetoskop
- 1851 Marsh, nastavak za grudni koš sa fleksibilnom membranom
- 1855 Cammann, fleksibilni biaurikualrni stetoskop
- 1894 Bianchi, prvi stetoskop sa rigidnom dijfragmom, poznat kao „fonendoskop“
- 1925 Bowles and Sprague, kombinacija zvona i dijaframe koaj se koristi i danas
- 1945–46 Rappaport, Sprague i Groom, eksperimenti sa različitim mogućnostima biaurikualrnog stetoscopa
- 1956 Moderni stetoscopi (Leatham, Littman) na principima prethodne generacije opisane od strane Rappaport, Sprague i Groom-a

AUSKULTACIJA U SRBIJI

L. Nenadović je dao osnove auskultacije u **Srbiji 1913.** godine, on piše:

Kad mahna zalistaka mesto zvuka čuje se šušanj i škripanj. Kad se šušanj čuje na vrhu srca, on zavisi od nedostatka dvojnih zalistaka ne levom okancu, ako se čuje u početku i za vreme stiska srca, i zavisi od uzкости istog okanceta, ako se čuje za vreme odmora, ili pre stiska srca.

Autor ovde zapravo govori o auskultaciji kod mitralne insuficijencije i mitralne stenoze.

O slušanju srčanih tonova i šumova piše i **Stojan Dedić**, asistent Interne propedevtičke klinike, kasnije poznati rendgenolog, u Srpskom Arhivu **1926.** godine. Radilo se o o bolesnici koja je premeštena sa ginekološkog odeljenja nakon čestih metroragija, a kod koje *na vrhu se čuje dug mekan sistoličan šum i slab dijastoličan, na pulmonalis je slab i sistoličan i dijastoličan šum, na aorti slab sistoličan i oštar, jak dijastoličan*, što S. Dedić objašnjava na sledeći način:

Razjasniti ovaj funkcionalan šum nije lako. Kad se uzme u obzir, da i spomenuti funkcionalni šumovi nastaju uistinu radi toga, što se krv za vreme diastole vraća kroz poluotvorene aortne zaliske u levi ventrikel. Nešto slično se mora pretpostaviti i kod ovih šumova koji dolaze kod ekstremnih anemija. Ortner misli da ovo vraćanje nastaje na taj način, što su zalisci usred ekstremne anemije tako mlitavi, da nisu u stanju odoljeti aortnom pritisku koji nastaje u vreme diastole. Stahelin ne tumači direktno sve diastolične šumove kod anemije, ali govoreći uopšte o tim funkcionalnim šumovima, veli, da oni mogu nastati i usled slabosti mišića, koji održavaju orificijum. Da ta slabost postoji i kod ovih ekstremnih anemija, to je gotovo sigurno.

A. Ignjatovski piše **1931.** godine da pri auskultaciji treba razlikovati srčane tonove, čija zvučnost može biti oslabljena ili pojačana, i šumove koji mogu biti sistolični ili dijastolični, organski i neorganski. Naglašava da prvi ton može biti pojačan kod anemije, Bazedovljeve bolesti, kod sudovne neuroze i mitralne stenoze, ali i kod infektivnih oboljenja i kolapsa.

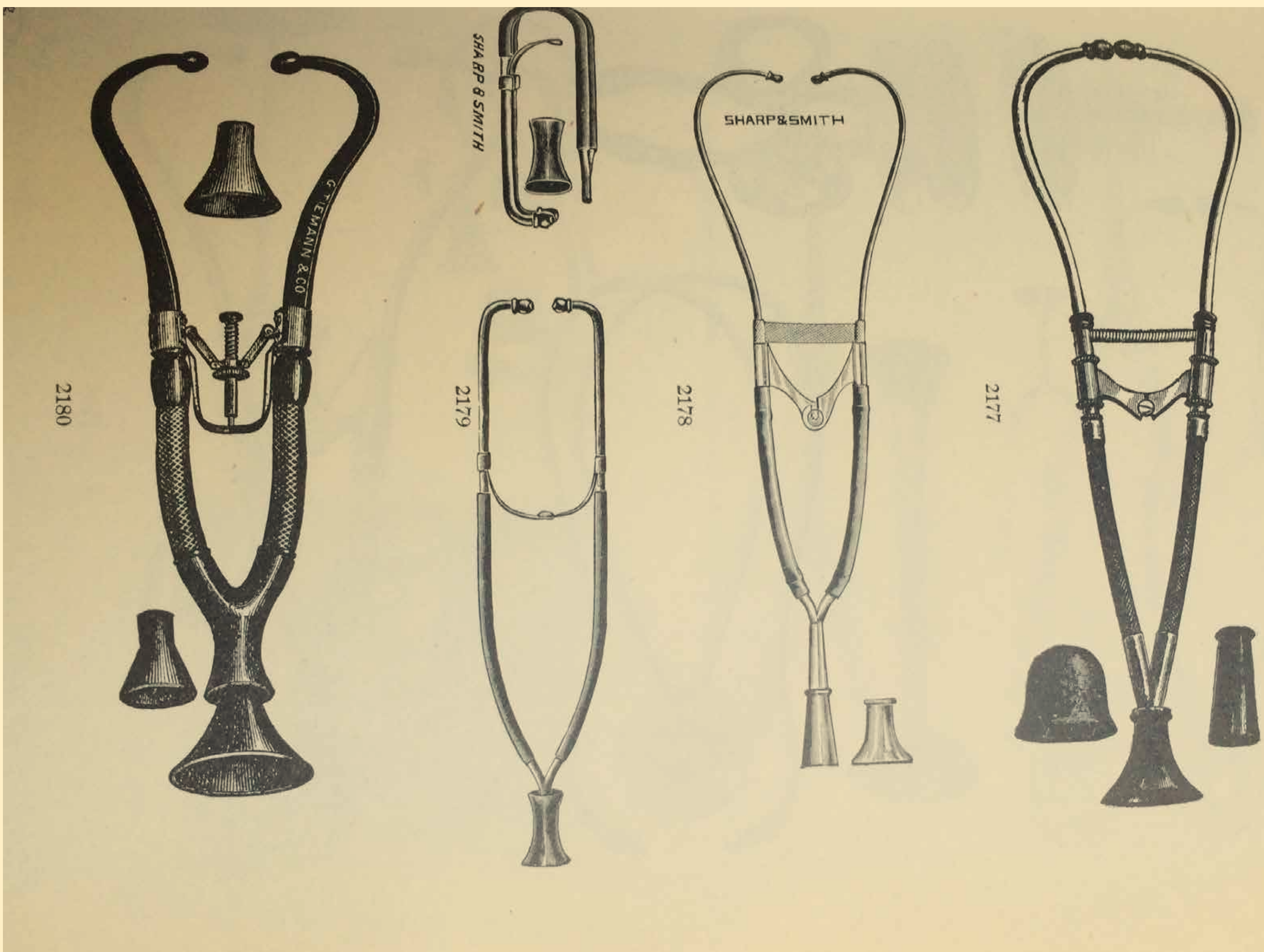

deo sistole, slabijeg su intenziteta, muzikalni su, lokalizovano su i ne propagiraju se, usamljeni su i ne pojavljuju se sa drugim znacima organskog oboljenja srca, i još su promenljivi tj. menjaju se sa disanjem i od jednog do drugog pregleda.

Detaljno o auskultaciji srca piše **R. Antić 1971.** godine u udžbeniku Praktikum fizičkog pregleda, uz bogatu fonokardiografsku ilustraciju. Razlikuje takođe organske, funkcionalne i anorganske sistolne šumove. S obzirom da su u praksi postoje ponekad velike teškoće u razlikovanju organskih i drugih šumova, R. Antić navodi sledeće osobine organskog šuma: zahvata celu sistolu, pojačava se posle napora, ima pravac propagacije, praćen je treperenjem (Thrill), a srce je često promenjenog oblika i veličine.

Godine **1975.** u knjizi Interna medicina, čiji je glavni urednik akademik Stanoje Stefanović, piše o metodologiji kardiovaskulrnog pregleda **docent S. Nedeljković**, ali bez detaljnog razmatranja. Opširnije govori samo o auskultaciji srca; donosi podelu šumova na 6 stepeni, počev od prvog stepena, *kada je šum tih i slab i čuje se uz naročitu pažnju*, do šestog stepena pri čemu je šum *izrazito glasan, kad stetoskop i nije sasvim prislonjen na grudi.*

Dr Stojan Berber, Kardiologija u Beogradu, Matica Srpska 1989.

Zanimljivo je mišljenje A. Ignjatovskog o sistolnom šumu kod dece:

Kod dece u uzrastu od 3 do 14 godina, ređe i kod starijih, u velikom procentu slučajeva, češće kod devojčica (do 62%) nego kod dečaka (56%), nad plućnom arterijom čuje se sistoličan šum. Mada su po pravilu ovi šumovi nežni i imaju karakter duvanja, ali po nekad se čuju kao pod uvom, jako.

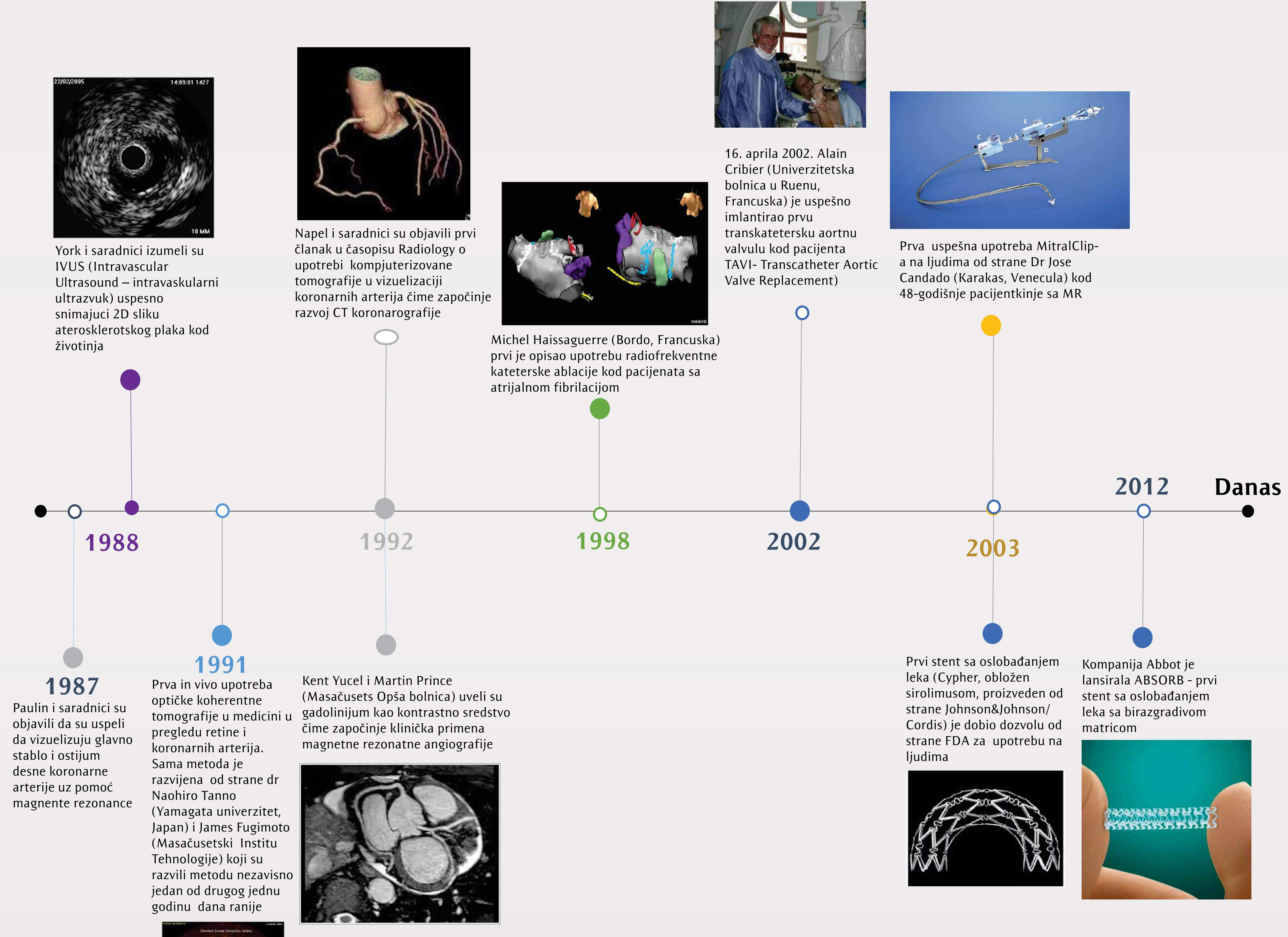
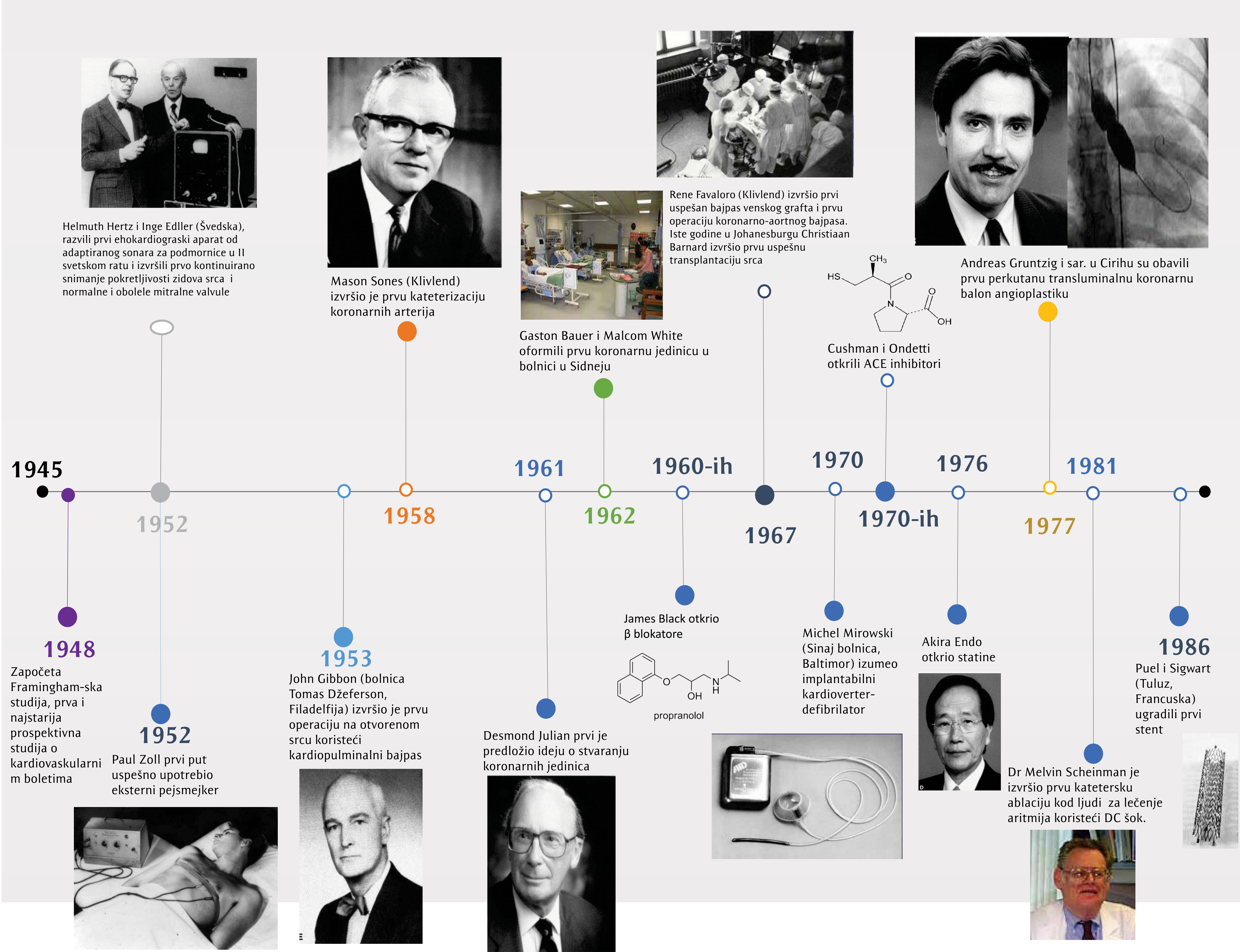
Ovaj šum se označava slučajnim.

L. Stanojević piše **1965.** godine u knjizi Bolesti srca P. Bogdanovića da to uveliko vredi i za današnje studente medicine i lekare.

Po svojoj prirodi i kliničkom značaju šumovi koji nastaju na srcu dele se na organske (nastaju usled oštećenja zalistaka srca ili velikih krvnih sudova), funkcionalne (nastaju usled širenja prstena na kome su valvule pripojene i kada one same nisu oštećene) i anorganske (nastaju u zdravom srcu ili velikim krvnim sudovima). Ovi poslednji su uvek sistolni, zahvataju samo jedan

ISTORIJA KARDIOLOGIJE POSLE II SVETSKOG RATA

KRATAK ISTORIJAT UDRUŽENJA KARDIOLOGA SRBIJE

Jugoslovensko kardiološko društvo (JKD) osnovano je 30. oktobra 1955. godine u Beogradu, na inicijativu Kardiološke sekcije SLD, a osnivači su bili akademici Vojislav Arnovljević, Božidar Đorđević i prof. Čedomil Plavšić. Društvo je 1977. godine promenilo ime u Udruženje kardiologa Jugoslavije (UKJ).

Prvi predsednik JKD bio je Vojislav Arnovljević (1895–1989) u periodu od 1955. do 1961. godine, a sekretar Toma Štraser iz Beograda. Oni su 1957. u Budvi organizovali Prvi kongres JKD. Drugi kongres JKD je održan u Opatiji 1959. godine.

Od 1961. do 1965. godine, predsednik JKD bio je Radovan Ivančić (1913), a sekretar Ivan Mohaček (1921) iz Zagreba. Treći kongres Društva organizovan je u Opatiji 1961. godine.

U narednom četvorogodišnjem mandatu, od 1965. do 1969. godine, predsednik je najpre bio Jovan Slavković (1906–1966) iz Beograda, posle čije tragične smrti predsedništvo preuzima Milan Arsenijević (1901–1981). Slavković je na početku svog mandata organizovao Četvrti kongres kardiologa na Korčuli 1965. godine. Peti kongres po redu organizovan je 1969, ponovo u Opatiji. Sekretar u periodu od 1965. do 1969. bio je Miroslav Kovačević (1920–1999).

Čedomil Plavšić (1902–1987) bio je predsednik Društva u mandatu 1969–1973. godine, sekretar Zlatko Perman iz Opatije, gde je 1973. ponovo organizovan i Šesti kongres JKD.

U mandatu 1973–1977. godine, predsednik UKJ bio je Branko Volavšek (1913–1997), sekretar Marjan Jerše iz Ljubljane, koja je bila domaćin Sedmog kongres kardiologa 1977. godine.

U periodu od 1977. do 1981. godine, predsednik je najpre bio Ešref Sarajlić (1923–1980), pedijatar iz Sarajeva, a posle njegove smrti Nurudin Numić (1924–1994). Sekretar u čitavom mandatu bio je Miodrag Popadić. Sarajevo je 1981. ugostilo Osmi kongres kardiologa.

Naredni predsednik Društva, u mandatu 1981–1985, bio je Radovan Perčinovski (1922), a sekretari Zoran Sajkov (1933–1996) i Lazar Srbinovski (1933) iz Skoplja. U Skoplju je 1985. održan Deveti kongres kardiologa.

Deseti kongres održan je 1989. u Sava Centru u Beogradu. Predsednik Društva u tom mandatu (1985–1989) bio je Srećko Nedeljković (1923–2011), a sekretar Aleksandar Milošević (1932–2015), obojica iz Beograda.

Od 1989. do 1991. godine, predsednik UKJ bio je Vladimir Goldner (1933), a sekretar Šime Mihatov iz Zagreba. Međutim, zbog događaja kojima je otpočet proces razgradnje SFRJ, oni su 7. oktobra 1991. godine istupili ne samo iz Saveza društava lekara Jugoslavije nego i iz Udruženja kardiologa Jugoslavije, koje su naredne 1992. godine napustile i druge republičke sekcije. U Udruženju kardiologa ostale su samo sekcije Srbije i Crne Gore.

I pored raspada SFRJ, UKJ je ostao član Svetskog (WHF) i Evropskog kardiološkog udruženja (ESC). U mandatu 1992–1997. godine, predsednik UKJ bio je Aleksandar Milošević (1932), a sekretar Miodrag Ostojić (1946) iz Beograda. Jedanaesti po redu kongres kardiologa održan je 1995. godine u Sava Centru u Beogradu.

U narednom, od tada dvogodišnjem mandatu (1997–1999), predsednik UKJ bila je Ljiljana Perović (1942) iz Podgorice, a sekretar Zoran Marsenić (1947) iz Berana. Domaćin Dvanaestom kongresu koji je održan 1998. godine bio je Herceg Novi.

Sledeći predsednik bio je od 1999. do 2001. godine Đurica Stojišić (1936), a sekretar Svetozar Srdić (1958) iz Novog Sada. Trinaesti kongres UKJ održan je u Novom Sadu 2001. godine.

U mandatu 2001–2003. godine, predsednik UKJ bio je akademik Miodrag Ostojić (1946), a sekretar Branko Beleslin (1964) iz Beograda. Na sednici održanoj marta 2003. godine odlučeno je da Udruženje promeni ime u Udruženje kardiologa Srbije i Crne Gore (UKSCG). Iste godine, od 12. do 15. oktobra, održan je u Beogradu Četrnaesti kongres kardiologa.

Sledeći predsednik Udruženja kardiologa Srbije i Crne Gore (2003–2005) bio je dr Zoran Marsenić, a sekretar dr Ana Popović. Posle raspada državne zajednice Srbije i Crne Gore, Udruženje je ponovo promenilo ime i od 2005. se zove Udruženje kardiologa Srbije. UKS je član Evropskog udruženja kardiologa (European Society of Cardiology, ESC) i Svetske federacije za srce (World Heart Federation, WHF).

U naredna dva mandata (2005–2007. i 2007–2009) predsednik Udruženja bio je akademik prof. dr Miodrag Ostojić, a sekretar asist. dr Branko Beleslin. U ovom periodu Udruženje se modernizovalo i redefinisalo svoje radne grupe u skladu sa onima koje postoje u Evropskom udruženju kardiologa. Tada je formirano deset podružnica UKS.

Od 2009. do 2011, predsednica Udruženja kardiologa Srbije bila je prof. dr Zorana Vasiljević Pokrajčić (1947), sekretar je bio asist. dr Predrag Mitrović, a njen naslednik na mestu Predsednuka UKS je bio prof. Milan Nedeljković (1957). Sekretar Udruženja bio je dr Dragan Lović. U ovom periodu sprovedena je dalja modernizacija: izvršene su neophodne statutarne promene i proširen je Upravni odbor. Od pet članova, na koliko je povećan, tri su birana po teritorijalnom principu (Beograd, Vojvodina i centralna i južna Srbija), jedan potpredsednik je zadužen za časopis, a jedan za radne grupe i podružnice. Od 2011, umesto časopisa Kardiologija koje je pokrenulo Udruženje kardiologa Jugoslavije (poslednji urednik prof. dr Velibor Obradović), počinje da izlazi Srce i krvni sudovi. Novi časopis izlazi kvartalno, njegov prvi glavni urednik bio je akademik Miodrag Ostojić, a izvršni direktor doc. dr Branko Beleslin. Naredna tri kongresa (XVI, XVII i XVIII) Udruženja kardiologa Srbije održana su u Beogradu, u Hotelu M.

Od 2013. do 2015. godine predsednik Udruženja kardiologa Srbije bio je prof. dr Zoran Perišić iz Niša, a sekretar asist. dr Milan Dobrić. Aktuelni predsednik Udruženja (2015–2017) je prof. dr Branko Beleslin, sekretar asist. dr Milan Dobrić, a buduća predsednica je prof. dr Ana Đorđević Dikić.

Počev od 2005. godine, Radna grupa za interventnu kardiologiju organizuje godišnje sastanke (sa izuzetkom 2012. i 2013) koji su od međunarodnih simpozijuma BASICS prerasli u sastanke koji se odnose na invazivnu i interventnu kardiologiju. U periodu od 2005. do 2011. godine, organizovani su pod rukovodstvom akademika Miodraga Ostojića, 2014–2015. prof. dr Milana Nedeljkovića, a 2016–2017. prof. dr Siniše Stojkovića. Takođe, Radna grupa za imidžing je 2015. godine održala svoj prvi kongres KIS u Beogradu, u Hotelu Interkontinental, pod rukovodstvom prof. dr Jelene Stepanović, koja je u to vreme bila i njen predsednik.

Udruženje kardiologa Srbije je 2015. godine zajedno sa kardiolozima iz Republike Srpske osnovalo 34. ogranak Američkog koledža kardiologa (ACC) i za njegovog prvog guvernera imenovalo prof. dr Milana Nedeljkovića. Ovaj ogranak je 2016. godine u Beogradu organizovao i svoj prvi kongres pod nazivom PRACSIS.

Dosadašnji kongresi

- I Budva, 1957.
- II Opatija, 1959.
- III Opatija, 1961.
- IV Korčula, 1965.
- V Opatija, 1969.
- VI Opatija, 1973.
- VII Ljubljana, 1977.
- VIII Sarajevo, 1981.
- IX Skoplje, 1985.
- X Beograd, 1989.
- XI Beograd, 1995.
- XII Herceg Novi, 1998.
- XIII Novi Sad, 2001.
- XIV Beograd, 2003.
- XV Herceg Novi, 2005.
- XVI Beograd, 2007.
- XVII Beograd, 2009.
- XVIII Beograd, 2011.
- XIX Zlatibor, 2013.
- XX Zlatibor, 2015.
- XXI Zlatibor, 2017.

POČECI KARDIOLOGIJE POSLE II SVETSKOG RATA

Posle drugog svetskog rata osnovan je Savez lekarskih društava Jugoslavije 1946. godine, a njegovi sekretari su tada već poznati kardiolozi Č. Plavšić i B. S. Đorđević.

Jugoslovensko kardiološko društvo zvanično je osnovano **30. oktobra 1955. godine na inicijativu Kardiološke sekcije SLD**, a pristupile su mu i kardiološka sekcija ZLH i kardiološka sekcija SZD. Društvo je osnovano u Beogradu, a za prvog predsednika izabran je **Vojisav Arnovljević**, koji će kasnije postati i prvi počasni predsednik osnivanjem kardioloških sekcija u drugim republikama i one će pristupiti JKD.

Pored objedinjavanja kardioloških aktivnosti na nivou zemlje, JKD je bilo nosilac i značajnih akcija, pre svega u organizaciji kardioloških kongresa, od kojih je prvi bio u Budvi 1957. godine, a drugi u Opatiji 1959. godine.

Na svim tim kongresima posebno se isticala **beogradska kardiološka škola** kao najmnogobrojnija, a među beogradskim kardiolozima imena V. Arnovljevića i B.S. Đorđevića od internista, a I. Papa i V. K. Stojanovića od hirurga. Smena generacija je vršena, dolazili su mlađi ljudi, a primat koji je zadobila u startu, beogradska kardiologija nije ispuštala; referati njenih predstavnika uvek su bili posebno praćeni, mada su se isticali i kardiolozi iz Zagreba i Ljubljane, a kasnije i iz Sarajeva, Skoplja, Niša i Novog Sada. Zbog toga nije čudno da je beogradska kardiološka škola, stvarajući veze sa drugim kardiologijama u zemlji, ostvarivali i znatan uticaj na njihov razvoj, posebno unutar krajeva koji su inklinirali prema Medicinskom fakultetu u Beogradu.

Jugoslovensko kardiološko društvo promenilo je svoj naziv **1977. godine**, u skladu sa tadašnjim društveno političkim opredeljenjima u **Udruženje kardiologa Jugoslavije**, ali to nije uticalo na aktivnosti društva i njenu kohezionu moć.

Dr Stojan Berber, Kardiologija u Beogradu, Matica Srpska 1989.

Budva, 1957. godine

KRATAK ISTORIJAT UDRUŽENJA KARDIOLOGA SRBIJE

Jugoslovensko kardiološko društvo (JKD) osnovano je 30. oktobra 1955. godine u Beogradu, na inicijativu Kardiološke sekcije SLD, a osnivači su bili akademici Vojislav Arnovljević, Božidar Đorđević i prof. Čedomil Plavšić. Društvo je 1977. godine promenilo ime u Udruženje kardiologa Jugoslavije (UKJ).

BOŽIDAR ĐORĐEVIĆ

Organizator i tvorac moderne integralne srpske kardiologije

Osnovnu školu, gimnaziju i Medicinski fakultet 1934. završio u Beogradu. U mladosti bio fudbaler „Jugoslavije“. Specijalizirao 1934.-1938. internu medicinu na Internoj propedevtičkoj klinici (IV interna klinika) prof. V. Arnovljevića u Beogradu i Internoj klinici profesora Lian-a i Laubry-a u Parizu. Kardiologija se tada najviše bavila stečenim reumatskim srčanim manama - u prvom redu mitralnom stenozom i reumatskim i subakutnim bakterijskim endokarditisom. Problematika koronarne bolesti i arterijske hipertenzije se tek pojavljivala.

Radio sa akademikom Vojislavom Arnovljevićem i profesorima Čedomilom Plavšićem i Lazarom Stanojevićem, inspirišući se Francuskom kardiološkom školom Camille Lian-a (1882-1969), inostrani član SANU od 1965. godine.

Dijagnostikovao je i poslao na obdukciju bolesnika koji je umro od akutnog infarkta miokarda koji je napravio rupturu interventrikularnog septuma srca (BSĐ: *Po nastanku infarkta čuo sam jak sistolni šum ali on se kasnije utišavao i nestao. Otvorio sam (VK) levu komoru i odmah pogledao interventrikularni septum ali nisam video rupturu. Vidim, međutim, parijetalni tromb, skoro zaravljen zbog krvne struje. Uklonim ga i vidim rupturu!*) Obdukcija je, dakle, pokazala da je infarkt napravio rupturu interventrikularnog septuma ali se ona trombozirala i zato se nastali šum utišavao i nestao!

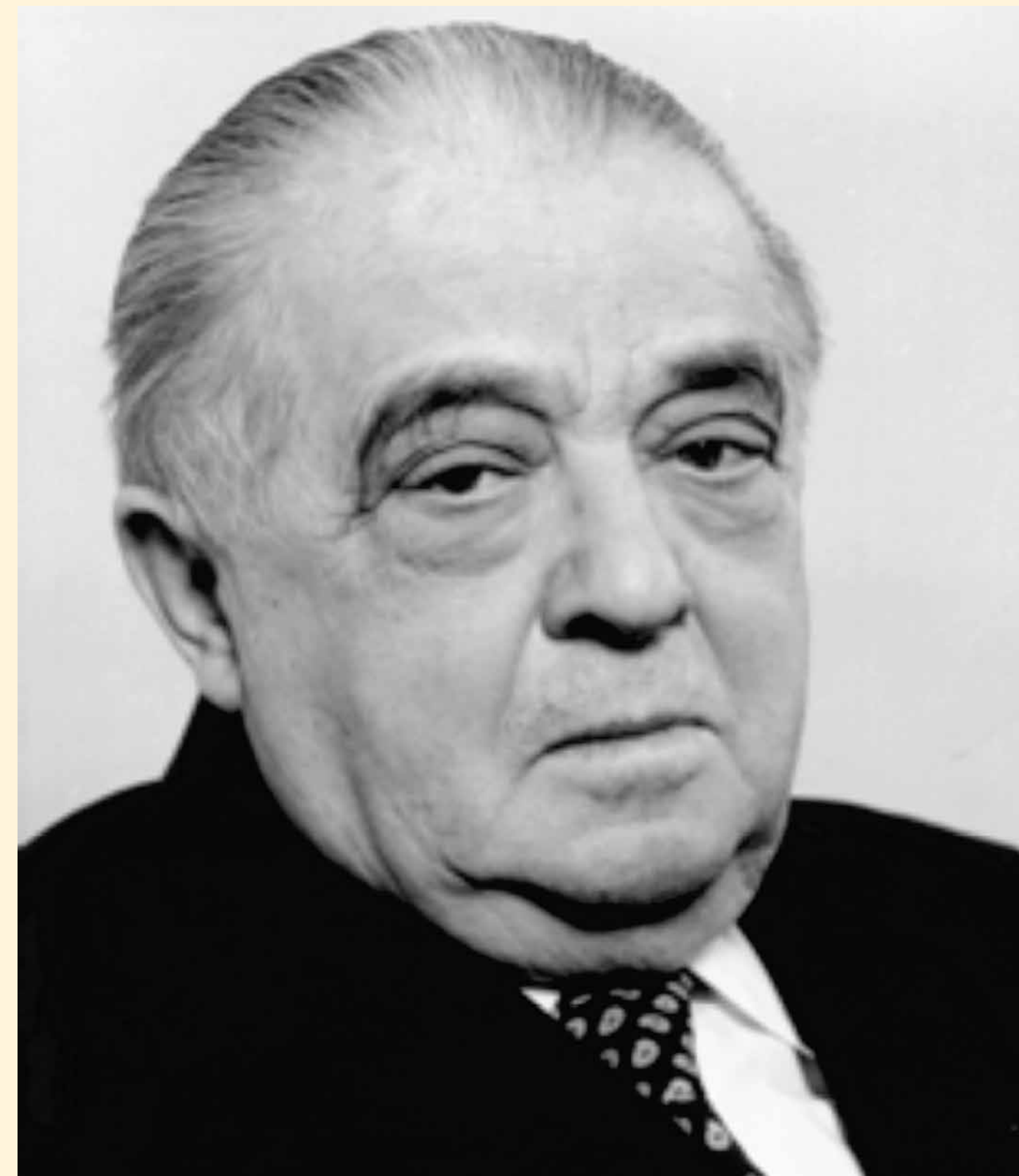
Razvijajući integralnu kardiologiju, povezao prvo kliničku adultnu kardiologiju sa kardiovaskularnom hirurgijom koja se počela razvijati. Uspešno sarađivao sa svim našim (I. Papo, V. Stojanović, B. Vujadinović, I. Popović-Đani, N. Radovanović) i mnogobrojnim inostranim kardiohirurzima [(A. Carpentier (Pariz), M. DeBakey (Hjuston), Ch. Hahn (Ženeva i Ženolije) i drugi)]. Publikovao s njima rezultate: prvih operisanih slučajeva reumatske mitralne stenoze 1952.; ugrađivanja veštačkih srčanih valvula; aortokoronarnih venskih bajpasa 1977; operacija urođenih srčanih mana, itd.

Bio nosilac Naučnog projekta u SANU *Smrtnost usled koronarne bolesti u toku prospektivnog 20-godišnjeg praćenja studijske populacije*. Projekat je deo „Međunarodne epidemiološke studije koronarne bolesti u 7 zemalja sveta: SAD, Japan, Italija, Holandija, Finska, Grčka i Jugoslavija“, kojom je rukovodio A.Keys (Mineapolis, SAD). Ispitivani su faktori rizika, razboljevanje i smrtnost od koronarne bolesti u tri različite populacione grupe (kohorte): (1) 72 industrijska radnika Kombinata „Servo Mihalj“ u Zrenjaninu, (2) 706 poljoprivrednih radnika u selu Velika Krsna, i (3) 654 univerzitetska profesora u Beogradu. Uzeti ispitanici su bili muškarci, u uzrastu između 40-59 godina na početku ispitivanja 1963. godine. Interesantno je da su univerzitetski profesori, koji su u početku bili najveća rizična grupa, na kraju najmanje umirali od koronarne bolesti i najduže živeli - što se može objasniti činjenicom da je istraživanje bilo prospektivno i da su se oni najstriktnije pridržavali uputstava lekara-istraživača. Posle smrti 1986. godine, na inicijativu akademika V. Kanjuha, Odeljenje medicinskih nauka SANU je napravilo izuzetak (pravilo je bilo: posle smrti rukovodioca Projekta - Projekat se gasi) i odobrilo da se „Studija 7 zemalja sveta“ nastavi u SANU. Projektom je dalje rukovodio prof. S. Nedeljković, član Odbora za KVP SANU.

Član mnogih domaćih i inostranih naučnih i stručnih udruženja: SLD (sekretar, generalni sekretar i potpredsednik 1946 - 1954); Savez lekarskih društava Jugoslavije 1954 - 1964 (sekretar, generalni sekretar i predsednik); Kardiološka sekcija SLD (osnivač i počasni predsednik); Udruženje kardiologa Jugoslavije; Jugoslovenski odbor za borbu protiv hipertenzije (predsednik); Evropsko i Svetsko kardiološko društvo (jedini Jugosloven koji je bio četiri godine član njegovog Izvršnog komiteta); Francusko kardiološko društvo i Internističko društvo zemalja francuskog jezičkog područja; počasni član Am College Cardiol i Saveznog naučnog medicinskog društva terapeuta SSSR, itd.

Pored dve Oktobarske i Sedmojulske nagrade, dobio mnogobrojne plakete: Beograda, Univerziteta u Beogradu, Prištini, Novom Sadu i Nišu. Medalje: Lomonosova, Pirogova i Sečenova - Moskva; Nacionalne medicine Italije; Giranda - Monpelje; Humbolta - Berlin; Gerbecijusa - Ljubljana. Naša odlikovanja: Orden za hrabrost, Orden rada sa crvenom zastavom, Orden zasluga za narod sa zlatnim vencem, Orden bratstva i jedinstva sa srebrnim vencem. Inostrana odlikovanja: fr. Orden Legije časti, grč. Orden Fenix-a.

Akademik V. Kanjuh

ISTORIJA KARDIOLOGIJE POSLE II SVETSKOG RATA

1946 – 1950.

- 1948. pod uticajem Dr Paul Dudley White-a, koga mnogi smatraju pionirima američke kardiologije, Nacionalni Institut za srce SAD-a (danas Nacionalni Institut za srce, pluća i krv, NHLBI) započeta je Framinghamska studija, prva prospektivna kohortna studija srčanih oboljenja. Ova studija je razvila koncept o faktorima rizika za srčana oboljenja, i do 1961. u sada već čuvenom radu Kannela i sar. Identifikovala hipertenziju, pušenje i EKG znake hipertrofije leve komore kao faktore rizika za koronarnu bolest.

Dr Paul Dudley White

1951 – 1955.

- 1952. doktor Helmuth Hertz i fizičar Inge Edller (Švedska), razvili prvi ehokardiografski aparat od adaptiranog sonara za podmornice u II svetskom ratu i izvršili prvo kontinuirano snimanje pokretljivosti zidova srca i normalne i obolele mitralne valvule. Za svoj rad 1977. dobili su Lasker nagradu, koja se smatra američkim ekvivalentom Nobelove nagrade.
- Paul Zoll prvi put uspešno upotrebio eksterni pejsmejker

Prvi eksterni pejsmejker

Dr Helmuth Hertz i Inge Edller

KRATAK ISTORIJAT UDRUŽENJA KARDIOLOGA SRBIJE

Prvi predsednik JKD bio je Vojislav Arnovljević (1895–1989) u periodu od 1955. do 1961. godine, a sekretar Toma Štraser iz Beograda. Oni su 1957. u Budvi organizovali Prvi kongres JKD. Drugi kongres JKD je održan u Opatiji 1959. godine.

VOJISLAV ARNOVLJEVIĆ

Početkom školske 1922/1923. godine osnovana je Interna propedevtička klinika. Osnivač i prvi upravnik Klinike bio je profesor Dr Radenko Stanković (1880-1956). Kada je 1932. godine profesor dr Stanković postao ministar prosvete docent dr Vojislav Arnovljević (1895-1989) postavljen je za vršioca dužnosti upravnika Interne propedevtičke klinike. Petnaestog jula 1933. godine docent dr Arnovljević je izabran u zvanje vanrednog profesora i postavljen za upravnika Klinike.

Profesor interne propedevtike, upravnik Interne propedevtičke klinike, kasnije Četvrte interne klinike, osnivač kardiološke škole u Jugoslaviji, Vojislav Arnovljević je rođen 15. septembra 1895. godine u Razgradu (Bugarska). Posle učešća u Prvom svetskom ratu i prelaska preko Albanije, medicinske nauke studirao u Francuskoj (Monpelje i Strazbur), gde je stekao zvanje doktora medicine. Po povratku u zemlju radio je u Internoj propedevtičkoj klinici Medicinskog fakulteta Beogradu.

Sa suprugom Jelisavetom, 1952. godine

Tokom svog kliničkog i naučnoistraživačkog rada prof. Arnovljević se bavio metaboličkim pojavama i izučavanjem kardiovaskularnog aparata. On je otpočeo 1937. godine elektrokardiografska ispitivanja, koja je posebno vršio kod infarkta miokarda. Njegov saradnik pri ovim ispitivanjima bio je dr Jovan Slavković. Pored kardiologije, glavna oblast naučnog istraživanja prof. Arnovljevića bili su hipotermija, metabolizam ugljenih hidrata, holesterola, kalcijuma i sumpora, zatim primena izotopa u medicini i sportska medicina. Takođe, on je vršio elektrokardiografska ispitivanja i kod supkliničkih anafilaktičkih reakcija u saradnji sa prof. I. Spužićem.

Krajem 1949. godine prof. Arnovljević je odstranjen sa Univerziteta i razrešen dužnosti profesora Medicinskog fakulteta. Po odlasku sa klinike radio je u Institutu za patološku fiziologiju i potom u Odeljenju za medicinska istraživanja SANU. Bio je upravnik tog odeljenja do penzionisanja 1977. godine. Bio je dekan Medicinskog fakulteta u Beogradu školske 1946/1947. i 1947/1948. godine. Napisao je oko dve stotine stručnih i naučnih radova. Osnivač je Kardiološke sekcije Srpskog lekarskog društva i Udruga kardiologa Jugoslavije. Prof. Arnovljević bio je dopisni član SANU od 1950, a redovni od 1955. godine. On je bio član i Jugoslavenske akademije znanosti i umetnosti u Zagrebu, počasni član Medicinske akademije SLD i član uprave Evropskog kardiološkog društva.

Nosilac je Albanske spomenice. Pored toga što je bio značajan naučni radnik, profesor Arnovljević je zapamćen i kao izvrstan pedagog. Naša generacija studenata medicine učila je od njega internu propedevtiku i kardiologiju. Ostao je u sećanjima kao dobar čovek, blage naravi, uzdržan i prijatan u ophođenju. Njegova predavanja plenila su umetnošću iskazivanja i zanimljivošću. Profesor Arnovljević je preminuo 5. aprila 1989. godine u Beogradu.

Lazar Ivković

II kongres JKD, Opatija, 1959.

ISTORIJA KARDIOLOGIJE POSLE II SVETSKOG RATA

1951 – 1955.

- 1953. John Gibbon (bolnica „Tomas Džeferson“, Filadelfija) izvršio je prvu operaciju na otvorenom srcu koristeći kardiopulminalni *bajpas* kada je uspešno zatvorio atrijalni septalni defekt kod 18-godišnje devojčice

1956 - 1960.

- 1958. Dr Mason Sones, pedijatrijski kardiolog u Klivlendu, je izvršio prvu kateterizaciju koronarnih arterija. Dok je radio aortografiju korena aorte primetio je da je kateter slučajno ušao u desnu koronarnu arteriju. Pre nego što je kateter izvađen u desnu koronarnu arteriju je ubrizgano 30 ml kontrasta. Tokom procedure pacijent je ušao u ventrikularnu fibrilaciju ali je Dr Mason Sones prekordijalnim udarcem vratio pacijenta u sinusni ritam.

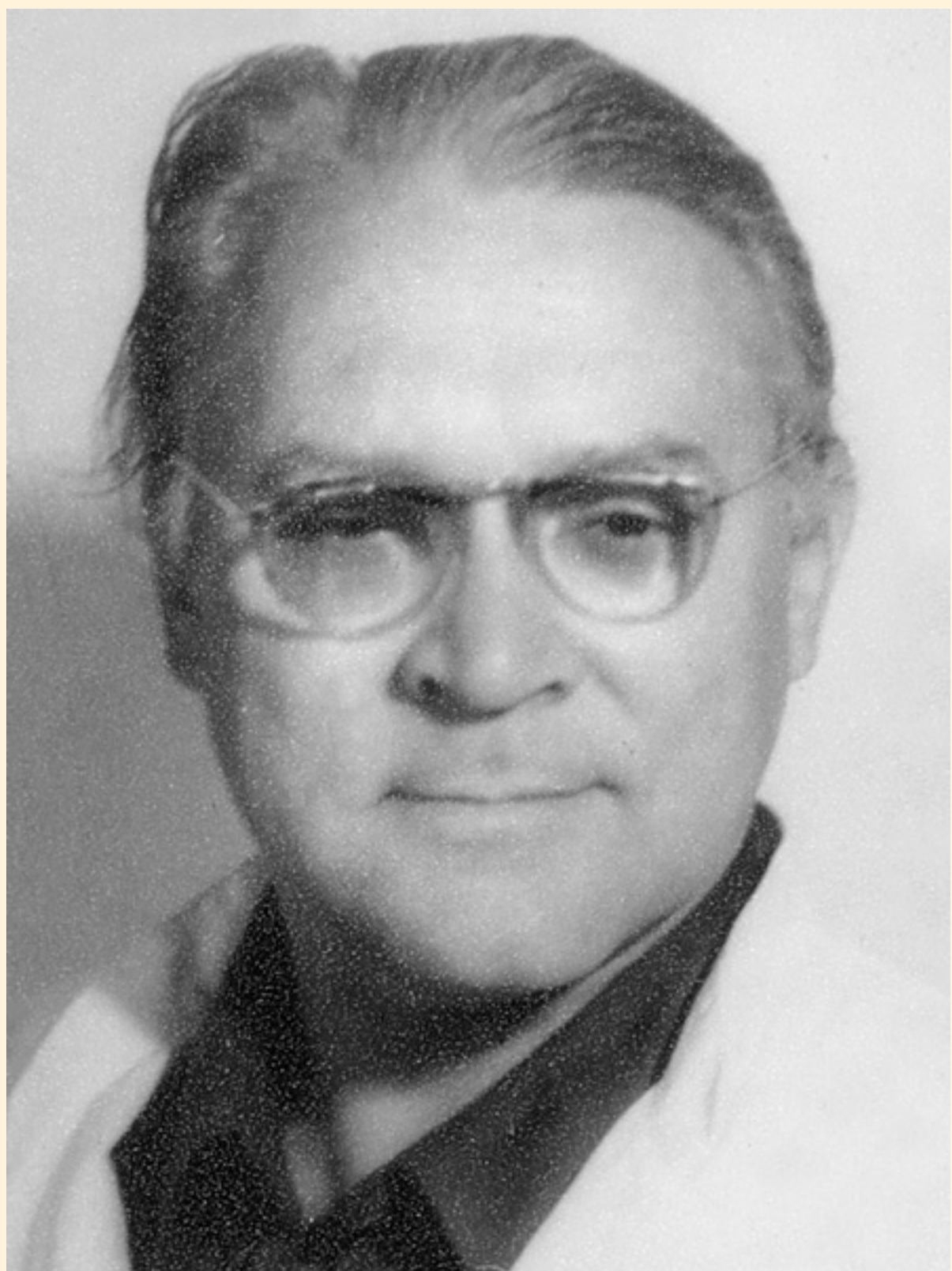

KRATAK ISTORIJAT UDRUŽENJA KARDIOLOGA SRBIJE

Od 1961. do 1965. godine, predsednik JKD bio je Radovan Ivančić (1913), a sekretar Ivan Mohaček (1921) iz Zagreba. Treći kongres Društva organizovan je u Opatiji 1961. godine.

U narednom četvorogodišnjem mandatu, od 1965. do 1969. godine, predsednik je najpre bio Jovan Slavković (1906–1966) iz Beograda, posle čije tragične smrti predsedništvo preuzima Milan Arsenijević (1901–1981). Slavković je na početku svog mandata organizovao Četvrti kongres kardiologa na Korčuli 1965. godine. Peti kongres po redu organizovan je 1969, ponovo u Opatiji. Sekretar u periodu od 1965. do 1969. bio je Miroslav Kovačević (1920–1999).

RADOVAN IVANČIĆ

Najčvršće veze beogradska kardiologija ostvarila je sa zagrebačkom kardiologijom, jer je najplodnija saradnja bila između kardiološke sekcija SLD i ZLH. Još 1951. godine ove sekcije su održale zajednički sastanak na kome su, kao preteču JKD, izabrale Savezni odbor kardioloških sekcija, u kome su od Beograđana ušli V. Arnovljević i Č. Plavšić. Kasnije su takođe imali nekoliko zajedničkih uspešnih naučnih sastanaka, kao što su bili u Vinkovcima, Zlatiboru, Zemunu.

Najpoznatiji hrvatski kardiolog svakako je Radovan Ivančić, profesor i akademik, koji je bio i prvi predsednik Kardiološke sekcije ZLH. On je ostvario solidnu saradnju sa beogradskom kardiologijom, pre svega sa V. Arnovljevićem i B. S. Đorđevićem. Godine 1973. učestvovao je u pisanju knjige Klinička elektrokardiografija sa beogradskim timom stručnjaka kao koautor sa B. S. Đorđevićem.

JOVAN SLAVKOVIĆ

Neočekivana i tragična smrt profesora dr Jovana Slavkovića, dopisnog člana SANU, teško je pogodila i ožalostila nastavnike i studente Medicinskog fakulteta u Beogradu, mnogobrojne njegove prijatelje i bolesnike. Njegova smrt naročito je pogodila ceo kolektiv Interne klinike A, čiji je on bio eminentni član i koju je on toliko voleo.

Rođen 21. I 1906. u Zemunu, Slavković se, posle odlično položene mature, upisao na Medicinski fakultet u Beogradu. Primeran i talentovan student, on je 1930. g. završio medicinske studije sa odličnim uspehom. Još kao mlad lekar, Slavković se počeo baviti izučavanjem bolesti srca i pluća na Internoj prepedevtičkoj klinici, a jedno vreme i na klinikama profesora Liana i Seržana u Parizu. Velika ljubav prema medicini, naročito prema kardiologiji, ogromna radna energija, visoka inteligencija, a naročito ljubav prema bolesnom čoveku, učinile su da se Slavković vrlo brzo razvije od ambicioznog mladog lekara u jednog od prvih kardiologa u nas, čiji su radovi iz kardiologije, specijalno iz kardiopulmonalne patologije, bili visoko ocenjeni i u kardiološkim krugovima u inostranstvu.

Sve te osobine Jovana Slavkovića nisu ostale bez zasluženog priznanja. Odlične pedagoške osobine vode ga stalnom usponu u nastavničkoj karijeri, koji dostiže najviši vrh u 1958. g. izborom Slavkovića za redovnog profesora na Medicinskom fakultetu u Beogradu. Izborom za dopisnog člana SANU 1962. g. odati su priznanje Slavkovićevim izvrsnim kvalitetima naučnika i istraživača, a njegovo aktivno učestvovanje na mnogobrojnim kongresima u zemlji i inostranstvu, predavanja koja je, po pozivu održao u Šefildu iz oblasti patologije hroničnog pulmonalnog srca i rukovodeći položaji u Udruženju kardiologa Jugoslavije i u SLD najbolje svedoče o tome koliko je pedagoška i naučna delatnost profesora Slavkovića bila cenjena i u našoj zemlji i van nje. U ovom kratkom nekrologu starom i dobrom prijatelju ne bih mogao izneti spisak velikog broja radova Slavkovića, niti želim da govorim o njihovom značaju za našu medicinu. To su u više mahova učinili najeminentniji kardiolozi. Želja mi je da u nekrologu iznesem one osobine Slavkovića, koje su činile da ga čovek zavoli kao prijatelja punog otvorenosti, poštenja i neposrednosti.

Slavković je bio čovek koji je uvek želeo da pomogne prijatelju, mlađem lekaru i bolesniku. Njegova iskrenost i otvorenost, samokritičnost i ponešeno i objektivno procenjivanje ne samo medicinskih nego i svih drugih problema, bile su te osobine, koje su njegovi prijatelji i saradnici voleli i cenili. Srdačan i iskren odnos prema bolesniku, briga za njegovu bolest i požrtvovanost u njegovom lečenju, činili su da je bolesnik u Slavkoviću gledao ne samo lekara, nego i prijatelja. Za one koji ga nisu dovoljno poznavali, njegov ozbiljan i ponekad prividno hladan izgled, krio je u stvari čoveka, koji je bio i prisan i plemenit.

Zbog svih tih Slavkovićevih osobina, njegova tragična smrt, 22. VIII 1966., u časovima očaja zbog smrti sestre koju je neizmerno voleo, izazvala je zaprepašćenje i veliku žalost u svih koji su ga znali, voleli i poštovali.

Njegovi prijatelji, saradnici, poštovaoci i bolesnici ne mogu nikad zaboraviti dobrog i iskrenog prijatelja, velikog učitelja i savesnog lekara, čija je prerana smrt prekinula tok jedne blistave karijere lekara i naučnika.

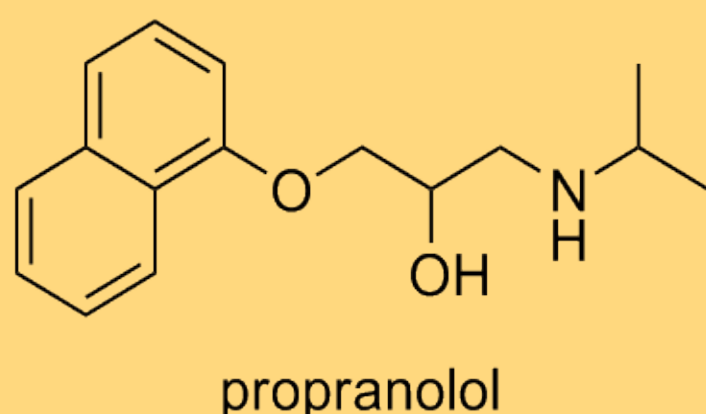
U ime svih njih, dugogodišnji prijatelj i čovek koji je više od dvadeset godina prisno i iskreno sarađivao sa Slavkovićem, želi da, ovim skromnim nekrologom, na stranicama „Srpskoga arhiva“ sačuva trajnu uspomenu na profesora dr Jovana Slavkovića.

Prof. dr Stanoje Stefanović

ISTORIJA KARDIOLOGIJE POSLE II SVETSKOG RATA

1961 – 1965.

- Početkom 60-ih godina James Black razvio je propranolol, prvi β blokator. Za svoj rad 1988. dobio je Nobelovu nagradu.

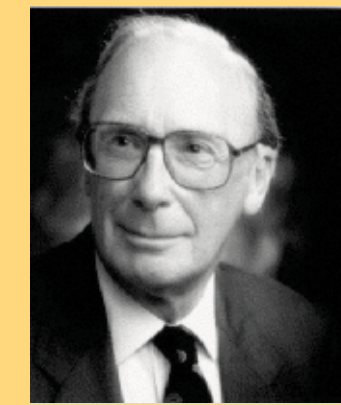
1961 – 1965.

- 1961. Dr Desmond Julian, arhivator u Kraljevskoj bolnici u Edinburgu, predložio je ideju o stvaranju koronarnih jedinica. Njegov koncept se zasnivao na 4 temelja: 1) kontinuirani EKG monitoring sa alarmom za aritmije, 2) reanimacija sa eksternim defibrilatorom, 3) odvajanje pacijenata sa IM u posebne jedinice gde je dostupno stručno osoblje, oprema i lekovi, 4) promena u nezi koja je zahtevala da stručni medicinski tehničari započnu reanimaciju
- 1962. Dr Gaston Bauer i Dr Malcom White oformili prvu koronarnu jedinicu u bolnici u Sidneju

Savremena koronarna jedinica

Desmond Julian

KRATAK ISTORIJAT UDRUŽENJA KARDIOLOGA SRBIJE

Čedomil Plavšić (1902–1987) bio je predsednik Društva u mandatu 1969–1973. godine, sekretar Zlatko Perman iz Opatije, gde je 1973. ponovo organizovan i Šesti kongres JKD. U mandatu 1973–1977. godine, predsednik UKJ bio je Branko Volavšek (1913–1997), sekretar Marjan Jerše iz Ljubljane, koja je bila domaćin Sedmog kongres kardiologa 1977. godine.

Vojnomedicinska akademija, Beograd

MILAN ARSENIJEVIĆ

Milan Arsenijević (1901-1981) rođen je u Kragujevcu u lekarskoj porodici. Medcinski fakultet završio je u Beogradu, a potom bio na stručnom usavršavanju u Hamburgu, posle čega je izabran za asistenta na Internoj propedevtičkoj klinici. 1950. godine prelazi na VMA, a 1966. godine je penzionisan kao general. Glavna delatnost Milana Arsenijevića odvijala se u okviru vojnih ustanova. Bio je načelnik Unutrašnjeg odeljenja Vojne bolnice i glavni internista iste bolnice. Bio je Predsednik Kardiološke sekcije i predsednik Internističke sekcije SLD, potpredsednik i predsednik Udruženja kardiologa Jugoslavije, član uređivačkog odbora Srpskog arhiva. Uživao je glas velikog kliničara. Jedan je od pionira kardiotoničke terapije kod nas, među prvima je pisao o perikardiotomijama, a isticao se i u radovima o arterijskoj hipertenziji, kortikosteroidima i reumatskoj groznici.

ČEDOMIL PLAVŠIĆ

Čedomil Plavšić rođen je u Sarajevu 1902. godine. Osnovnu školu i gimnaziju učio je u Sarajevu. Medicinu je studirao u Zagrebu, a diplomirao u Beogradu 1927. godine. Jedno vreme radio je u Parizu, potom u Skoplju kao lekar Higijenskog zavoda, da bi 1930. godine prešao na Internu propedevtičku kliniku u Beogradu za asistenta. Specijalizira internu medicine 1934. godine, i nastavlja stručno usavršavanje u Francuskoj i Nemačkoj. Od 1950-1958 je upravnik čuvene Interne B klinike gde 1958 postaje redovni profesor. Potom prelazi u Opatiju za upravnika Zavoda za talasoterapiju.

Jedan je utemeljivača kardiologije u Beogradu i Jugoslaviji. Bio je predsednik Kardiološke sekcije SLD i predsednik Jugoslovenskog kardiološkog društva u mandatu od 1969-1973. godine. Prvi je generalni sekretar Saveza lekarskih društava Jugoslavije. Bio je član brojnih domaćih i intrenacionalnih udruženja i autor popularne knjige **Bolesti srca i krvnih sudova** iz 1954. godine. Prvi je sa saradnicima uradio kateterizaciju srca 1947. godine.

Klinički centar Ljubljana

BRANKO VOLOVŠEK

U mandatu 1973–1977. godine, predsednik UKJ bio je Branko Volovšek (1913–1997), sekretar Marjan Jerše iz Ljubljane, koja je bila domaćin Sedmog kongresa kardiologa 1977. godine.

Veze beogradske kardiologije sa slovenačkim išle su uglavnom preko JKD, ređe preko pojedinih kardiologa i pacijenata. Branko Volovšek, bio je predsednik JKD 1973-1977, sarađivao je 1969. godine u knjizi Kardiovaskularne bolesti, pišući o poremećajima srčanog ritma. U Ljubljani je 1977. godine održan i VII kongres JKD, na kome su srpski kardiolozi bili zastupljeni u značajnom broju.

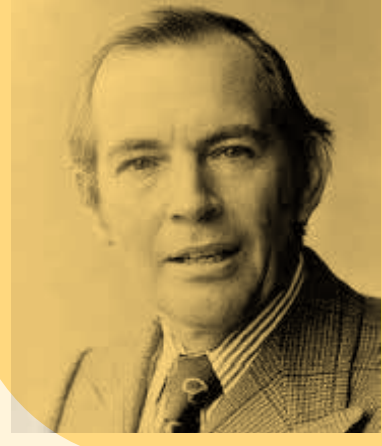
Izgradnjom Kliničkog centra u Ljubljani 1973. godine koja ima 11 spratova, od čega 9 za pacijente, i dobijanjem savremene dijagnostičke opreme dalje se razvila i slovenačka kardiologija, koja je počela da ravnopravno konkuriše

najpoznatijim kardiološkim ustanovama u drugim krajevima naše zemlje, a u nečemu i da ih nadmašuje. Profesori Ivan Jagodić i Miro Košak postali su poznati i van Slovenije; M. Košak je sa svojim učiteljom Bogdanom Lavričem učestvovao 1958. godine na prvoj operaciji na otvorenom srcu u našoj zemlji, koja je urađena uz pomoć aparature napravljene u mehaničarskoj radionici, a 1971. godine uradio je prvi u zemlji aortokoronarni bajpas.

ISTORIJA KARDIOLOGIJE POSLE II SVETSKOG RATA

1966 – 1970.

- 1967. Rene Favaloro, argentinski kardiolog u bolnici u Klivlendu izvršio prvi uspešan bajpas venskog grafta i prvu operaciju koronarno-aortnog bajpasa.
- Iste godine u Johaneshburgu Christiaan Barnard izvršio prvu uspešnu transplantaciju srca
- 1970. Michel Mirowski (Sinaj bolnica, Baltimor) izumeo implantabilni kardioverter-defibrilator

1971 – 1975.

- Početkom 70-ih godina David Cushman i Miguel Ondetti pronšli su kaptopril, prvi ACE inhibitor

KRATAK ISTORIJAT UDRUŽENJA KARDIOLOGA SRBIJE

U periodu od 1977. do 1981. godine, predsednik je najpre bio Ešref Sarajlić (1923–1980), pedijatar iz Sarajeva, a posle njegove smrti Nurudin Numić (1924–1994). Sekretar u čitavom mandatu bio je Miodrag Popadić. Sarajevo je 1981. ugostilo Osmi kongres kardiologa. Naredni predsednik Društva, u mandatu 1981–1985, bio je Radovan Perčinovski (1922), a sekretari Zoran Sajkov (1933–1996) i Lazar Srbinovski (1933) iz Skoplja. U Skoplju je 1985. održan Deveti kongres kardiologa.

EŠREF SARAJLIĆ I NURUDIN NUMIĆ

Principov most, Sarajevo

prvi pejsmejker u Hercegovini ugrađen 1969. godine kod pacijenta koji je iz Mostara upućen na II Hiruršku kliniku u Beogradu,

- Lj. Ulićević, V. Mešedović i saradnici iz Titograda saopštili su da je Koronarna jedinica u Titogradu počela rad 1. oktobra 1975. godine i da su u petogodišnjem periodu imali 293 akutna infarkta miokarda sa smrtnošću od 13.31%,
- B. Pust iz Ljubljane izneo je da je na Klinici za bolesti srca i krvnih sudova u Ljubljani urađeno 1980. godine, 480 kateterizacija srca,
- Šesto, Ivković, Pustišek, Ivančić i Čustopvić iz Zagreba saopštili su svoja iskustva sa PTCA radeći prvo na femoralnim potom na koronarnim arterijama i to kod dva pacijenta sa stabilnom anginom pectoris - intervencija je kod jednog uspela, a kod drugog nije,
- V. Borožanov, L. Srbinovski i saradnici iz Skoplja izneli su zapažanja o srčanoj insuficijenciji kod infarkta miokarda, odnosno da su tokom 1980. godine lečili 228 bolesnika, od kojih je 67 imalo srčanu slabost.

Kardiologija u Bosni i Hercegovini doživljava napredak, posebno od kad je u Sarajevu održan 1981. godine VIII kongres Udruženja kardiologa Jugoslavije. Na Klinici za bolesti srca i reumatizma Medicinskog fakulteta sve se više rade savremene dijagnostičke i terapijske procedure. Od kardiologa ističemo profesora Miladina Popovića, koji je bio sekretar predsedništva UKJ, a 1978. objavio knjigu Liječenje bolesti srca. Bosanskohercegovačka kardiologija obogaćena je i radom Specijalne bolnice za kardiovaskularna i reumatska oboljenja i rehabilitaciju u Banji Vrujici kod Teslića, koja prihvata mnoge pacijente i izvan republičke teritorije.

Na stručnim sastancima, gde se najviše isprepliću jugoslovenska saznanja, moglo se saznati o različitim iskustvima iz svih delova zemlje. Tako na VIII kongresu u Sarajevu 1981. godine mogla su se čuti sledeća predavanja:

- E. Raljević, M. Šošić i saradnici izneli su da je u njihovom centru koji radi već 6 godina, izvršeno 140 endovenoznih implantacija pejsmejкера,
- N. Šaran iz Bileće saopštava da je

Enver Raljević, 2011. godine

RADOVAN PERČINOVSKI

Ohrid

Makedonska kardiologija, koncentrisana u Skoplju, doživljava značajan napredak tek sedamdesetih godina i sve više je prisutna u jugoslovenskoj medicini. Na Klinici za kardiologiju Medicinskog fakulteta u Skoplju (osnovan 1947) oformljena je 1973. godine. Koronarna jedinica sa 7 kreveta koja je uspela da smrtnost smanji sa 32% na 19%. Kada je, po dogovorenom rasporedu, sedište Udruženja kardiologa Jugoslavije došlo u Skoplje i za predsednika izabran profesor Radovan Perčinovski, makedonska kardiologija je postala sedište važnih zbivanja i na jugoslovenskoj kardiološkoj sceni. Tako je 1982. godine održan simpozijum u Strugi, pa 1983. godine u Ohridu „Najnovija dostignuća dijagnostike i terapije kardiovaskularnih oboljenja“, a maja 1984 u Skoplju i „Novine u kardiologiji“. U Skoplju je juna 1985. godine održan IX kongres UKJ. Na ovom kongresu aktivni su bili srpski kardiolozi, nosilac teme „problem invazivne dijagnostike“ bio je prof. dr Srećko Nedeljković, a teme „Prevenција u kardiologiji“ V. Josipović.

Dr Stojan Berber, Kardiologija u Beogradu, Matica Srpska 1989.

ISTORIJA KARDIOLOGIJE POSLE II SVETSKOG RATA

1976 - 1981.

- 1976, godine Akira Endo radeći za Sankyo Pharmaceuticals otkrio prvi inhibitor HMG-CoA redukaze (statin)
- 1977. Andreas Gruntzig i sar. u Cirihi su obavili prvu perkutanu transluminalnu koronarnu balon angioplastiku na čoveku čime je stvorio novu disciplinu kardiologiju, interventnu kardiologiju

Andreas Gruntzig

Akira Endo

1981 – 1985.

- 1981. Dr Melvin Scheinman je izvršio prvu katetersku ablaciju kod ljudi za lečenje aritmija koristeći DC šok.

Dr Melvin Scheinman

KRATAK ISTORIJAT UDRUŽENJA KARDIOLOGA SRBIJE

Deseti kongres održan je 1989. u Sava Centru u Beogradu. Predsednik Društva u tom mandatu (1985–1989) bio je Srećko Nedeljković (1923–2011), a sekretar Aleksandar Milošević (1932–2015), obojica iz Beograda.

Od 1989. do 1991. godine, predsednik UKJ bio je Vladimir Goldner (1933), a sekretar Šime Mihatov iz Zagreba. Međutim, zbog događaja kojima je otpočet proces razgradnje SFRJ, oni su 7. oktobra 1991. godine istupili ne samo iz Saveza društava lekara Jugoslavije nego i iz Udruženja kardiologa Jugoslavije, koje su naredne 1992. godine napustile i druge republičke sekcije. U Udruženju kardiologa ostale su samo sekcije Srbije i Crne Gore.

SREĆKO I. NEDELJKOVIĆ

Profesionalna karijera prof. dr Srećka I. Nedeljkovića je primer kako se velikim radom, samopožrtvovanjem i pregalaštvom mogu dostići i najviši ciljevi.

Srećko Nedeljković je rođen 4. decembra 1923. godine u selu Virovo u Dragačevu (danas opština Arilje) u seljačkoj porodici kao treće od devetoro dece Anke i Ilije Nedeljković. Godine 1946. upisao je Medicinski fakultet, Univerziteta u Beogradu, koji je završio kao jedan od najboljih studenata u generaciji 1952. godine. Ubrzo je dobio specijalizaciju iz interne medicine na bivšoj Internoj B klinici koju je završio 1958. godine, a habilitacioni rad iz kardiologije je odbranio 1959. godine. Tada je postao i asistent na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Godine 1961. odlazi na usavršavanje u Vašington, SAD. Sa akademikom prof. dr Božidarom Đorđevićem započinje „Studiju sedam zemalja“ 1962. godine. 1969. godine je odbranio doktorsku tezu. Godine 1975. bio je kao Visiting profesor na Baylor koledžu medicine čije je rektor bio čuvani kardiohirurg Majkl Debejki. Redovni profesor postaje 1980. godine, a 1985. godine postaje i šef posle diplomске Katedre iz kardiologije, kao i predsednik Udruženja kardiologa Jugoslavije. Godine 1986. osniva Institut za kardiovaskularne bolesti, Kliničkog centra Srbije, u Beogradu i sa tog položaja odlazi u penziju 1989. godine. Godine 1990. je postao potpredsednik Medicinske akademije Srpskog lekarskog društva.

I kongres Kardiologa Srbije

na radnom zadatku, bili u njoj. Zračio je brigom za saradnike, i kada mi je ubrzo po mom prijemu rekao „E, od sada ćemo jedan o drugom u toku naših karijera imati prilike dosta da pišemo“, samo za kratko nisam odmah shvatio šta bi to trebalo da znači. Brzo sam shvatio da u radnom odnosu ima i dosta zamki, te da je lojalnost u odnosu učitelja i učenika jedan od ključnih elementa prevazilaženja i teških situacija sa kojima se svi susreću. Kao vrhunac njegove brige o učenicima navešću samo da me je 1994. godine, ne govoreći mi ništa, predložio u Medicinskoj akademiji SLD da kao predlog te akademije idem na Skupštinu SANU za dopisnog člana. Uz njegovo stalno angažovanje za taj predlog i neprocenjiv doprinos akademika Kanjuha i Papa, taj predlog je i usvojen. Često sam govorio, šahovski rečeno, da je forsirajući pešaka na osnovnom redu, tog pešaka pretvorio u damu. To je bio Srećko koji nas je učio da svakome treba dati šansu za uspešnu karijeru, ali i da nisu svi isti kada im se ta šansa pruži („Svako treba da živi“, i „Napisaću knjigu, Hipokrat i svi njegovi učenici“). Njegov osnovni postulat je bio, i to je često naglašavao baš na engleskom jeziku „Hard working, soft speaking“. To je bilo u njegovom gandističkom poimanju savlađivanja prepreka koje su mu stalno iskrsavale na putu. Mnogo je cenio i voleo druge, i čini mi se da mu je to bilo i uzvraćeno.

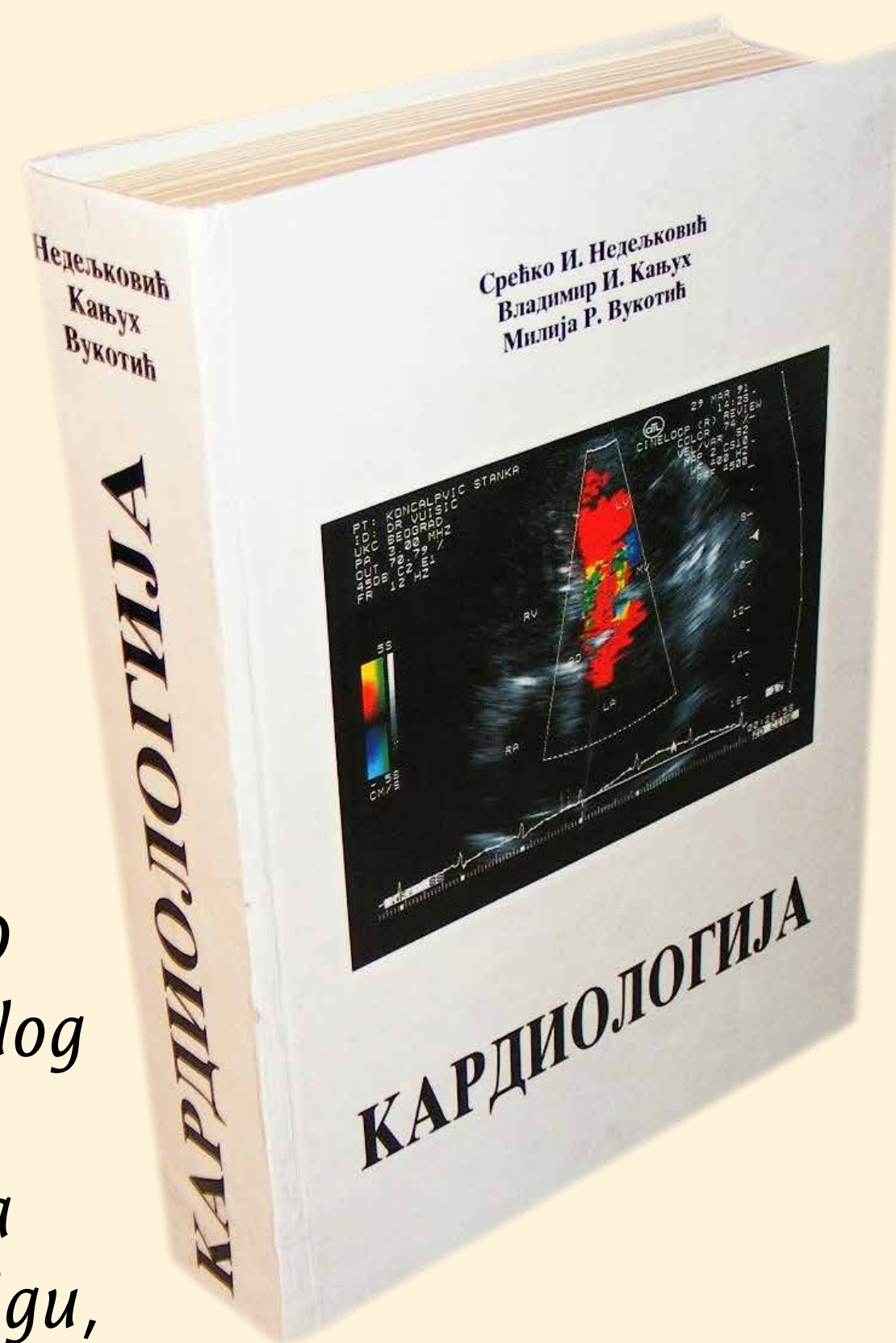
Pesimista bi rekao šteta što smo ga izgubili, a ja, kao jedan od njegovih učenika kojima je svesrdno pružio šanse i dao mogućnost da formiram sada poznati svetski tim kardiologa, rekao bih, više optimistički, presrećni smo što smo imali jednog takvog čoveka za učitelja, mentora i prijatelja. Njegove ideje i standardi koje je postavio kao čovek i stručnjak ostaće večito da žive. Srećko nije bio samo doktor-lekar, pedagog, naučnik, šahista, on je bio, što sam i za njegovog života govorio, i njemu i drugima, pravi narodni mudrac.

Internacionalni rukovodioci
Studije sedam zemalja

Iako se bavio „Studijom sedam zemalja“, kao jednom epidemiološkom studijom, prof. dr Srećko Nedeljković je i osnivač modernih hemodinamskih i funkcionalnih ispitivanja srca u Jugoslaviji. To obuhvata i modernu interventnu kardiologiju, kao i elektrofiziologiju. Uveo je posle Plavšića, Đorđevića kateterizaciju desnog srca u rutinsku praksu, pa uvodi kateterizaciju levog srca, kao i trans-septalnu kateterizaciju, pa zatim selektivnu koronarnu arteriografiju.

Još kao studenta medicine, Doc. dr Srećko Nedeljković me je impresionirao svojim odnosom prema bolesnicima. Uvek je primao bolesnike, bili najavljeni ili ne, jer je smatrao da je najvažnije pomoći im u pravom trenutku. Nikada nisam bio svedok da je nekome odbio pomoć. Njegova kancelarija je uvek bila otključana, i sve svoje saradnike je u nju smeštao tako da smo stalno, ako ne

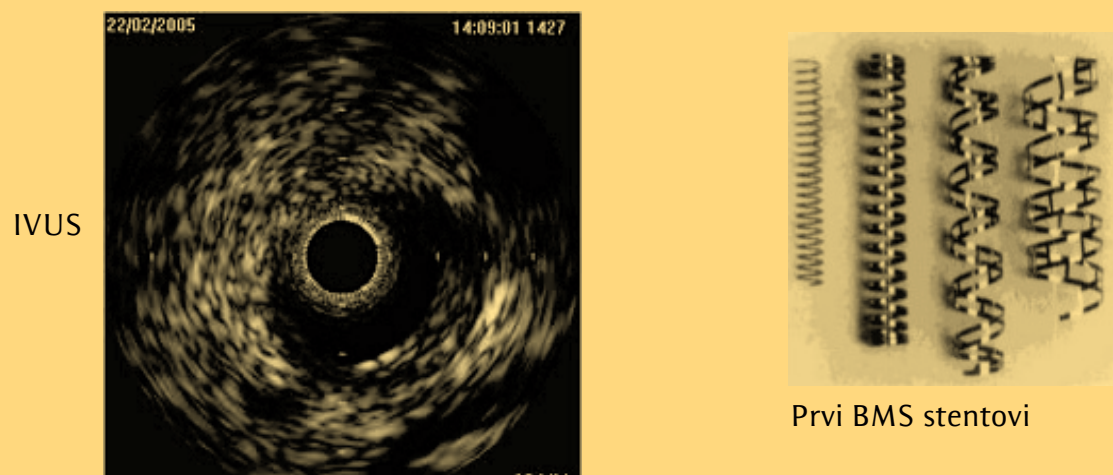

Srce i krvni sudovi, In memoriam, 2011
Akademik, Prof. dr Miodrag Ostojić

ISTORIJA KARDIOLOGIJE POSLE II SVETSKOG RATA

1986 – 1990.

- 1986. Puel i Sigwart su u Univerzitetškoj bolnici u Tuluzu, Francuska ugradili prvi stent u koronarnu arteriju čoveka
- 1987. Paulin i saradnici su objavili da su uspeli da vizuelizuju glavno stablo i ostijum desne koronarne arterije uz pomoć magnetne rezonance
- York i saradnici izumeli su IVUS (Intravascular Ultrasound – intravaskularni ultrazvuk) uspešno snimajući 2D sliku aterosklerotskog plaka kod životinja

1991 – 1995.

- 1991. Prva in vivo upotreba optičke koherentne tomografije u medicini u pregledu retine i koronarnih arterija. Sama metoda je razvijena od strane dr Naohiro Tanno (Yamagata univerzitet, Japan) i James Fugimoto (Masačusetski Institut Tehnologije) koji su razvili metodu nezavisno jedan od drugog jednu godinu dana ranije
- 1992. Kent Yucel i Martin Prince (Masačusets Opšta bolnica) uveli su gadolinijum kao kontrastno sredstvo čime započinje klinička primena magnetne rezonantne angiografije
- 1992. Napel i saradnici su objavili prvi članak u časopisu Radiology o upotrebi kompjuterizovane tomografije u vizuelizaciji koronarnih arterija čime započinje razvoj CT koronarografije

KRATAK ISTORIJAT UDRUŽENJA KARDIOLOGA SRBIJE

I pored raspada SFRJ, UKJ je ostalo član Svetskog (WHF) i Evropskog kardiološkog udruženja (ESC). U mandatu 1992–1997. godine, predsednik UKJ bio je Aleksandar Milošević (1932), a sekretar Miodrag Ostojić (1946) iz Beograda. Jedanaesti po redu kongres kardiologa održan je 1995. godine u Sava Centru u Beogradu.

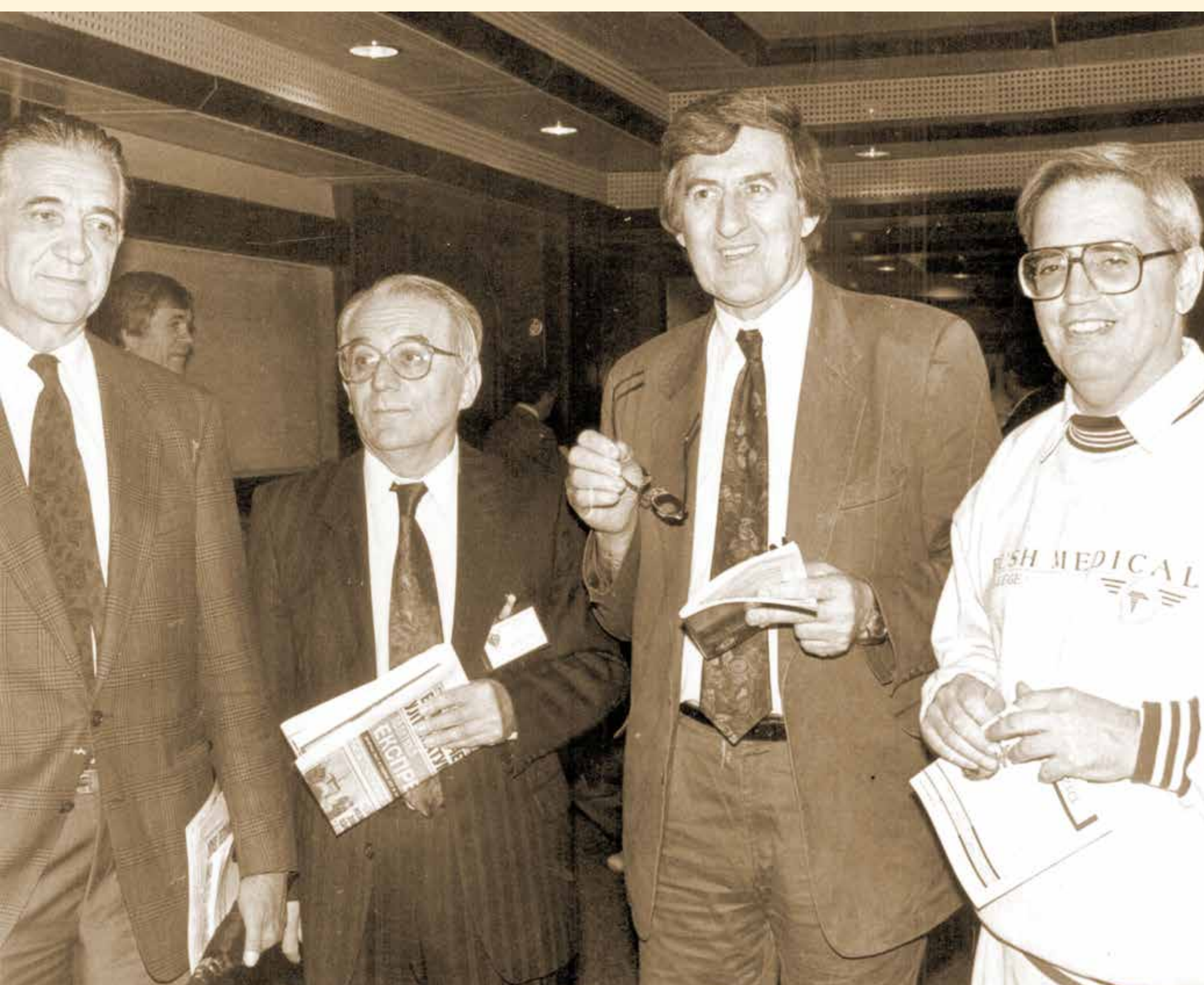
ALEKSANDAR MILOŠEVIĆ

Profesor dr. Aleksandar Milošević rođen je 1932. godine u Mladenovcu. Medicinski fakultet upisao je 1950. godine, a završio 1957. godine, sa visokim prosekom, među prvim studentima generacije. Po završetku fakulteta odlazi u rodni Mladenovac, sa ciljem i željom da pomogne razvoju zdravstvene službe opštine u kojoj je rođen.

Godine 1975, na lični poziv prof. Bože Đorđevića a po dogovoru sa prof. Isidorom Papom primljen je u Vojnomedicinsku akademiju jer u to vreme u VMA nisu imali internistu koji je završio poslediplomsku nastavu iz kardiologije. Kao posebno priznanje zbog velikog truda u lečenju krdioloških pacijenta dobija višemesečno usavršavanje u Hjustonu, SAD, a bio je i na kraćim usavršavanjima u Švajcarskoj, Kini, Rusiji i SAD. Doktorsku disertaciju „Prilog dijagnostici i prognozi subenokardijalnog infarkta miokarda“ uspešno je odbranio 1985. godine.

U krugu porodice

Sa Banetom Đorđevićem, Veljom Obradovićem i Dejanom Boškovićem

Jugoslavije i dalje opstane. Bio je predsednik udruženja kardiologa Jugoslavije više puta tokom burnih devedestih godina kako se bivša Jugoslavija sukcesivno smanjivala. Tako je prof. Aleksandar Milošević, uz pomoć svih kardiologa Srbije a posebno prof. Miodraga Ostojića organizovao Prvi Kongres kardiologa Srbije, na Kopaoniku, juna 1992.god. kao prvi posebni kongres u istoriji SLD-a, koji je organizovala jedna njegova sekcija. Kongresu su prisustvovali retki gosti iz inostranstva. Na tom kongresu su bili prisutni i kardiolozi Crne Gore pa je uz opštu saglasnost proglašeno treće po redu Udruženje kardiologa Jugoslavije, sastavljeno od kardiologa Srbije i Crne Gore. Za predsednika je ponovo izabran prof. Aleksandar Milošević a za generalnog sekretara prof. Miodrag Ostojić. Angažovanjem prof. Aleksandra Milošević, prof. Srećka Nedeljkovića, prof. Miodraga Ostojića, prof. Ninolava Radovanovića a uz pomoć, kolega i prijatelja iz Grčke na prvom mestu, zatim Italije, Poljske, Rusije, Francuske i Mađarske, postignuto je da Udruženja kardiologa Srbije nastavi tradiciju - Udruženja kardiologa Jugoslavije – kao redovnog člana i jednog od osnivača Evropskog društva kardiologa, do danas.

Bio je veliki zaljubljenik u svoju zemlju, poštovalac je tradicije naših naroda, a na Zlatiboru na putu za manastire Uvac i Dubrava (iza puta za Tornik), podigao je spomen.

1997. godine odlazi u penziju i posvećuje se privatnom radu, nastavlja naučno-istraživački rad. Preminuo je 2015. godine u VMA, bolnici u kojoj je proveo svoje najproduktivnije dane i sa kojom je ostvario najveće uspehe. Za svoj požrtvovani i nesebični rad u lečenju pacijenata, kako običnih ljudi iz naroda, tako i istaknutih ličnosti iz javnog života, oblasti kulture, nauke i sporta, nagrađen je brojnim nagradama SLD, uključujući i najzanačajnije kao što su: Čuvar tradicije srpskog lekarskog društva, Veliki pečat, Doajen srpske kardiologije i Veliki pečat za životno delo. Posebno mu je značila Gramata, koju mu je dodelio Patrijah Srpski gospodin Pavle za doprinos naučno-istraživačkom radu.

Ono što Prof. Miloševića posebno izdvaja je njegova ljubav i bitka za afirmaciju i očuvanje tradicije Srpskog lekarskog društva, trećeg po osnivanju evropskog lekarskog društva, i posebno Kardiološke sekcije SLD u kojoj je bio generalni sekretar 4 godine od 1980 godine. Prof. Milošević je bio inicijator ideje da najlepša zgrada vojne bolnice u Evropi, sa najsavremenijom opremom i sa čuvenim, u zemlji i svetu, stručnjacima, postane dostupna narodu, a VMA tokom teškog perioda sankcija na taj način stekne značajan deo sredstava za svoj rad.

Godine 1985. god. biva izabran za gen. sekretara Udruženja kardiologa Jugoslavije kada je predsednika ovog udruženja bio prof.

Srećko Nedeljković. Kao predsednik Organizacionog odbora X kongresa UKJ, prof. Milošević je bio glavni organizator veoma uspešnog kongresa u Sava centru - poslednjeg u bivšoj Jugoslaviji 1989. godine. U tim teškim vremenima 1990. godine prof. Milošević biva izabran za predsednika Kardiološke sekcije Srbije, a 1991 godine angažuje se da posle raskida sa Hrvatskom i Slovenijom, Udruženje kardiologa

Sa patrijarhom Pavlom, Slavkom Simeunovićem i Milijom Vukotićem

U društvu princa Tomislava Karađotđevića

Sa suprugom i predsednikom SANU Dušanom Kanazirom

Iznad Fidel Kastru

KRATAK ISTORIJAT UDRUŽENJA KARDIOLOGA SRBIJE

U narednom, od tada dvogodišnjem mandatu (1997–1999), predsednik UKJ bila je Ljiljana Perović (1942) iz Podgorice, a sekretar Zoran Marsenić (1947) iz Berana. Domaćin Dvanaestom kongresu koji je održan 1998. godine bio je Herceg Novi.

LJILJANA PEROVIĆ

„Na II Balkanskoj konferenciji kardiologa, održanoj 30.3.1997. godine u Beogradu, izabrana sam za Predsjednicu Udruzenja kardiologa Jugoslavije, dok je za generalnog sekretara izabran Dr Z. Marsenić, a za sekretara Dr M. Ostojić.

U maju 1997. godine, za vrijeme trajanja Simpozijuma u Niškoj Banji, održana je sjednica Predsjedništva Udruženja kardiologa, na kojoj su izabrane radne grupe, kao i predsjednici i kopredsjednici radnih grupa.

U periodu mog mandata, akcenat je bio stavljen na organizaciju i održavanje XII Kongresa kardiologa Jugoslavije sa međunarodnim učešćem, od 14. do 18. juna 1998. godine u Herceg Novom. U toku Kongresa organizovano je više simpozijuma na kojima su uvodne teme prezentirali naši najpoznatiji stručnjaci i gosti iz inostranstva. Pored toga, u toku rada Kongresa, na sjednici Predsjedništva, odlučeno je da se odrzi XVI Evropska konferencija za neinvazivnu dijagnostiku u Bečićima.

U oktobru 1998. godine, u organizaciji Jugoslovenske lige za hipertenziju i Udruženja kardiologa Jugoslavije, održan je I Kongres za hipertenziju sa međunarodnim učešćem.

U toku mog predsjedavanja (1997-1999) Udruženjem kardiologa Jugoslavije, članovi Udruženja uzeli su aktivno učešće na Kongresima i simpozijumima koji su organizovani u okviru drugih udruženja i Društva ljekara Jugoslavije, kao i na međunarodnim kongresima i simpozijumima.

S’ obzirom da je ovo bilo vrijeme predvečerja turbulentnih događaja, naši odnosi su se održavali i uspjeli smo da postignemo značajne rezultate.”

Vojo Stanić, slikar i akademik iz Herceg Novog, napu- niće napunio je 92 godine! Rođen je 3. februara 1924. u Podgorici, a 1951. je diplomirao vajarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Beogradu. Nekoliko godina kasni- je preselio se iz Podgorice u Herceg Novi gdje i sad živi u svojoj lijepoj kući uz more.

Šta vam daju Herceg Novi i more?

Sve što volim. Zato što obožavam more i grad koji se svojim položajem neprestano ogleda u moru. A more mi daje utisak vječite slobode. Kad sam mogao da vozim jedrilicu imao sam utisak, na otvorenom moru, da sam otišao u neki drugi samo meni poznat svijet. Obožavao sam gledanje u pučinu kad mi se pogled ne vrati nego odluta u nepoznato. Volim i sve vremenske prilike, pa i neprilike na moru. More je ogle- dalo neba. Ono neprestano mijenja svoju površinu i djeluje, bar za mene, kao neprestani izvor živo- ta. Ja ne mogu da vjerujem da postoje ljudi koji ne vole more.

Šta mislite o nadi?

Moja pokojna žena se zvala Nada i o njoj mislim sve najljepše, a i o životnoj nadi mislim sve najljep- še, pošto nam pomaže da živimo bezbrižnije. Svi se nečemu nadamo. Moja Nada je otišla iz mog života dok sam bio u bolnici, na operaciji. Kad sam se vratio kući nje više nije bilo, ali još nisam oti- šao na njen grob. Otići ću tamo, odlučio sam, kad procijenim da neću moći da se vratim.

ISTORIJA KARDIOLOGIJE POSLE II SVETSKOG RATA

1996 – 2000.

- 1998. Michel Haissaguerre (Bordo, Francuska) prvi je opisao upotrebu radiofrekventne kateterske ablacije kod pacijenata sa atrijalnom fibrilacijom
- Iste godine Frederick St. Goar izumeo mitralni klip

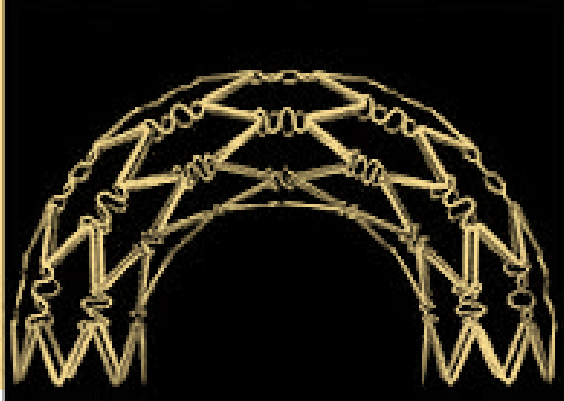

Michel Haissaguerre

2001 –2005.

- 2003. Prvi stent sa oslobađanjem leka (Cypher, obložen sirolimusom, proizveden od strane Johnson&Johnson/Cordis) je dobio dozvolu od strane FDA za upotrebu na ljudima, a već sledeće godine 2004. još jedan stent sa oslobađanjem leka (Taxus, obložen paklitakselom, proizveden od strane Boston Scientific) je dobio FDA odobrenje.
- Sa ova dva DES-a počinje druga revolucija u interventnom lečenju pacijenata sa koronarnom bolešću

Cypher stent, prvi stent sa oslobađanjem leka

KRATAK ISTORIJAT UDRUŽENJA KARDIOLOGA SRBIJE

Sledeći predsednik bio je od 1999. do 2001. godine Đurica Stojić (1936), a sekretar Svetozar Srđić (1958) iz Novog Sada. Trinaesti kongres UKJ održan je u Novom Sadu 2001. godine.

ĐURICA STOJŠIĆ

„Rođen sam 1936, godine u Bečeju gde sam završio gimnaziju. Medicinski fakultet sam završio 1962. godine u Beogradu. U domu zdravlja u Bečeju organizujem kardiološku službu, laboratoriju i savetovalište za dijabetičare. Istovremeno sam osnovao ustanovu za lečenje reumatskih i traumatskih bolesti

sa republičkim ministarstvom za zdravlje. Po završenoj specijalizaciji iz Interne medicine u Novom Sadu, dok sam bio na supspecijalizaciji iz kardiologije u Beogradu od 1970–1974. godine dobijam poziv od prof. Stanulovića 1973. godine da se priključim novoformiranoj koronarnoj jedinici u okviru Interne klinike u Novom Sadu. Učestvujem zajedno sa profesorom Jakovljevićem (idejnim tvorcem) i

profesorom Čikošem u formiranju Instituta za kardiovaskularne bolesti u Sremskoj Kamenici 1986. godine.

Osnivam angiološku službu i pokrećem rad u dve najsavremenije kateterizacione laboratorije što smatram važnim doprinosom kardiologiji. U tom periodu sam imao zadovoljstvo da sarađujem sa vrhunskim hirurgom Prof. dr Radovanovićem. Nakon edukacije u najvećim kardiološkim centrima (Texasheart, Thoraxcentar u Roterdamu, Cleveland, Beograd, Budimpešta) izvodim invazivne procedure.

Kao kliničar, hemodinamičar primenjujem prvi u Jugoslaviji persantinski test 1978. godine, i ergonovinski test 1982. godine u spastičnoj angini. Endomiokardnu biopsiju sam uveo 1986. godine kod srčane slabosti nepoznate etiologije, angioflebografiju u dijagnostici i lečenju plućne tromboembolije.

Učestvovao sam u epidemiološkim studijama u našoj zemlji a posebno ističem članstvo u istraživačkom timu WHO MONICA 1986-1996. godine gde obrada podataka za akutni infarkt miokarda dobija najvišu ocenu u Lancetu 1999. godine. Doktorska disertacija *Thoracic outlet compression syndrome* je pokušaj da se reši neuropatska etiologija anginoznog bola kod očuvanih koronarnih arterija uzrokovano neurovaskularnom kompresijom.

Sa akademikima Ostojićem i Radovanovićem, XIII Kongres UKJ, Novi Sad, 2001.

XIII Kongres UKJ u Novom Sadu, 2001.

Autor sam 4 monografije, pisac pojedinih poglavlja u Kardiologiji I i II i udžbenika Interna medicina Novosadskog medicinskog fakulteta kao i velikog broja stručnih radova. Dobitnik sam velikog broja priznanja. Poslednje u nizu je Zlatna medalja Udruženja kardiologa Srbije. Bio sam upravnik klinike za kardiologiju i aktivan član DLV SLD i redovan član AMNSLD. Bio sam osnivač i počasni predsednik plivačkog kluba Bečej koji je bio evropski prvak u vaterpolu 1999. godine.

Moju kardiološku karijeru obeležio je Prof. dr Srećko Nedeljković koji mi je bio učitelj, savetnik i prijatelj. Predsednik udruženja kardiologa Jugoslavije sam bio 1999-2001. Organizator sam XIII kongresa kardiologa u Novom Sadu. Za vreme mog mandata Srbija postaje punopravni član Svestkog udruženja kardiologa (WHF)."

2001 –2005.

- 2003. Prva uspešna upotreba MitralClip-a na ljudima od strane Dr Jose Candado (Karakas, Venecula) kod 48-godišnje pacijentkinje sa mitralnom regurgitacijom.

MitralClip

- 16. aprila 2002. Alain Cribier (Univerzitetska bolnica u Ruenu, Francuska) je uspešno imantirao prvu transkatetersku aortnu valvulu kod pacijenta (TAVI- Transcatheter Aortic Valve Replacement)
- Ova metoda se toliko razvila u sledećem periodu da je od metode za lečenje inoperabilnih bolesnika evoluirala u metodu za lečenje skoro svih bolesnika sa teškom simptomatskom aortnom stenozom

Dr Alain Cribier sa prvim pacijentom kojem je ugrađen TAVI

ISTORIJA KARDIOLOGIJE POSLE II SVETSKOG RATA

KRATAK ISTORIJAT UDRUŽENJA KARDIOLOGA SRBIJE

Sledeći predsednik Udruženja kardiologa Srbije i Crne Gore (2003–2005) bio je dr Zoran Marsenić, a sekretar dr Ana Popović. Posle raspada državne zajednice Srbije i Crne Gore, Udruženje je ponovo promenilo ime i od 2005. se zove Udruženje kardiologa Srbije. UKS je član Evropskog udruženja kardiologa (European Society of Cardiology, ESC) i Svetske federacije za srce (World Heart Federation, WHF).

ZORAN MARSENIĆ

Rodjen 07.12.1947. godine, Andrijevića - Crna Gora. Gimnaziju završio u Ivangradu (sadašnje Berane), 1966. godine Medicinski fakultet završio u Beogradu. Specijalistički ispit iz Interne medicine položio u Beogradu 1980. godine, a subspecijalizaciju iz kardiologije u Beogradu 1985. godine.

Radio u Opštoj bolnici u Ivangradu od 1975 do 2009. godine. Bio šef Koronarne jedinice i

deset godina šef internog odjeljenja pri Opštoj bolnici u Ivangradu.

Predsjednik podružnice ljekara Sjeverne Crne Gore u četvorogodišnjem mandatu. Predsjednik Udruženja Kardiologa Crne Gore u četvorogodišnjem mandatu. Generalni sekretar Udruženja Kardiologa Jugoslavije (u mandatu kada je predsjednica bila dr Ljiljana Perović iz Podgorice).

Predsjednik Udruženja kardiologa Srbije i Crne Gore u dvogodišnjem mandatu (generalni sekretar bila dr Ana Popović, kardiolog iz KCCG - Podgorica).

Bio je potpredsjednik Jugoslovenske lige za hipertenziju kada je predsjednik bio prof. dr Maksimilijan Kocijančić.

Potpredsjednik Jugoslovenskog Udruženja za arteriosklerozu kada je predsjednik bio Akademik prof. dr Vladimir Kanjuh.

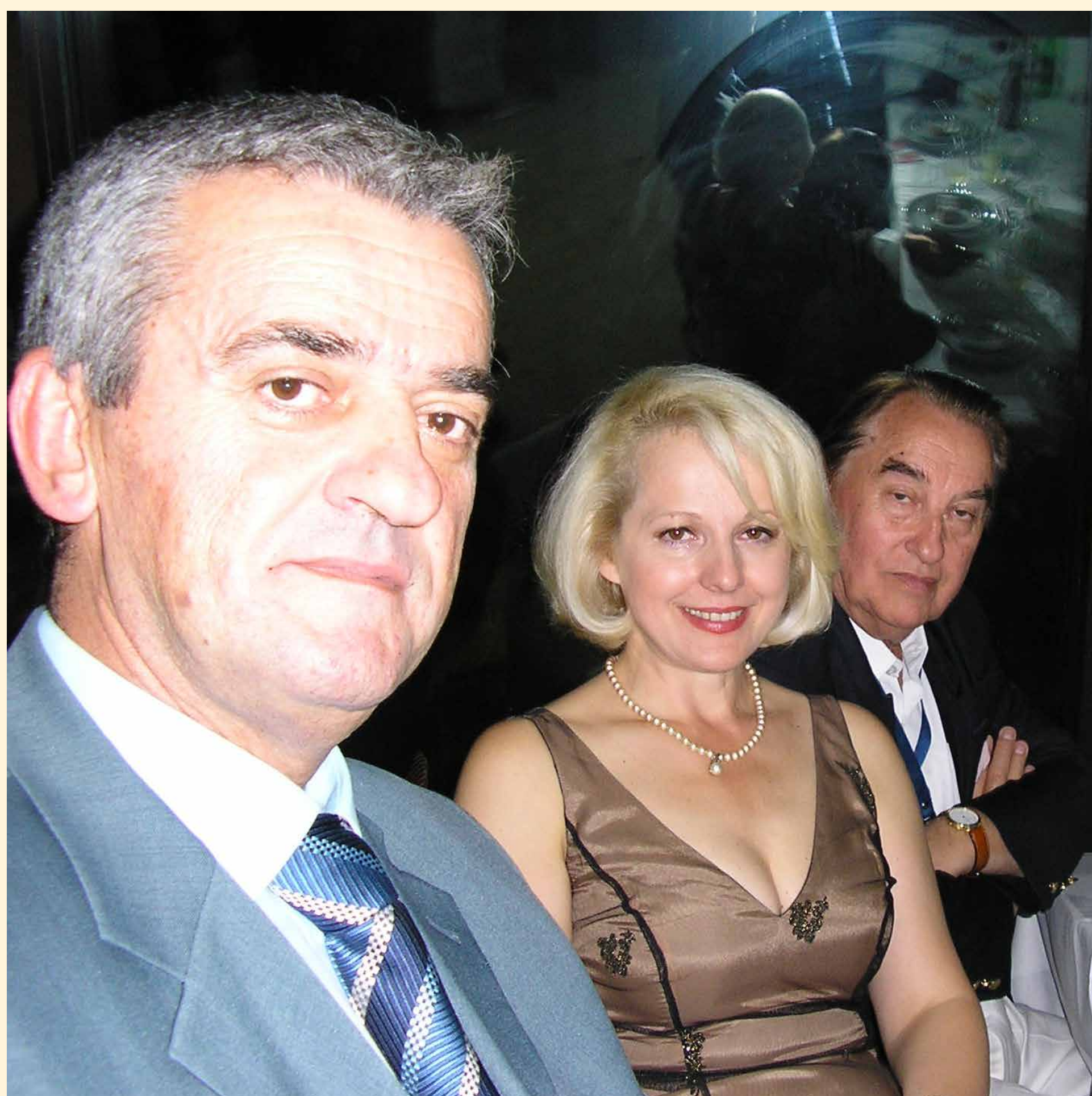
XV Kongres Kardiologa Srbije i Crne Gore održan je u Herceg Novom 2005. godine u mandatu kada je bio Predsjednik Udruženja Kardiologa SCG.

Dobitnik sam Zlatne medalje Udruženja kardiologa Jugoslavije (tada Predsjednik UKJ) bio prof. dr Đurica Stojić.

Počasn član Udruženja Kardiologa Republike Srpske.

Imam zvanje i Fellow of the European Society of Cardiology (Barcelona, World Congress of Cardiology 2006).

Sada od 2009. godine radim u Privatnoj Internističko-kardiološkoj ordinaciji u Beranama.

Sa akademikom Kanjuhom i njegovom suprugom

XV Kongres UKSCG u Herceg Novom, 2005.

Dragi Branko,

Ima pisama koja nije trebalo napisati, onih koja su stigla prerano ili prekasno, ali ima i pisama koja se s obzirom na temu, mogu uvijek napisati i odaslati. Kada sam završio Gimnaziju moja velika želja je bila da studiram književnost. Upisao sam medicinu ali ta ljubav prema čitanju nikada me nije napuštala. Jovan Cvijić je u svoje vrijeme napisao: "Sve drugo osim misli o sreći čovječanstva postalo mi je sporednim. Nikakav drugi život nije me interesovao osim budućeg, koji će usrećiti ljude. Treba se navići i o problemu, poslu, profesiji dugo, kadšto i neprekidno misliti dok se ne nađu rješenja. To mahom ni organizmu ne škodi, ali ako škodi, organizam je (ja bih rekao život) zato da se čestito utroši".

Ja sam čitav svoj radni vijek (42 godine) proveo rađajući u malom mjestu. Budući da sam bio svestan toga trudio sam se da ne ostanem anoniman i da ostavim makar majušni trag po kome će te se neko nekada i negdje sjetiti, istovremeno nastojeći da ne tražim više nego što umijem, nego što mogu i znam, ali da ne ostanem u pozadini života. Sebe nikada nisam smatrao provincijalcem. Daleko sam od toga. To nije geografski pojam, već duhovno stanje. U Ivangradu (Beranama) sam bio prvi koji je formirao Koronarnu jedinicu koja je kasnije poprimala obrise moderne KJ. Možda među prvima (ako ne i prvi) primijenio sam fibrinolitičku terapiju (govorim o Crnoj Gori), uveo moderan UZ aparat za pregled srca, test opterećenja na pokretnoj traci, Holter EKG srca, Holter krvnog pritiska, ugradjivao privremni PM i radio elektrokonverzije poremećenog srčanog ritma. Danas kada više nisam u toj ustanovi osjećam veliko zadovoljstvo što imam dva izvanredno edukovana i mlada kardiologa za koje slobodno mogu reći da su moji đaci.

Možda mi nećeš vjerovati ali biću iskren (a za iskrenost je kažu potrebna hrabrost) kada ti kažem da je moj najveći životni uspjeh što sam upoznao ljude i imao tu privilegiju i čast da sa njima komuniciram i družim se kao što su bili na prvom mjestu moj idol Miša Ostojić, akademik Kanjuh, Zorana Vasiljević, Bosa Vujisić, Ninoslav Radovanović a moram reći da se to isto odnosi i na tebe. To mi je omogućila medicina i moja opredijeljenost za Kardiologiju. Skoro da nema značajnijeg imena u našoj kardiologiji koje nije bilo u Ivangradu (Beranama) i održalo predavanje za ljekare sa teritorije čitave Crne Gore. To takođe smatram svojim velikim uspjehom. Kada se vrijeme istroši i riječi postanu nepotrebne, kada ostanu samo misli i sjećanja, posljednja riječ koja bi se mogla čuti iz mojih usta, neka bude, veliko Vam HVALA.

Meni se čini kao da sam već oposlio ono zbog čega sam se rodio. Volja za životom je kao energija, i ona se vremenom istroši. Ja sam već u poznim godinama a svoje vrijeme iako još uvijek radim provodim povučeno u personalnom miru i sopstvenom planetarijumu sublimiranih sjećanja. Imam zdravu i nadam se uspješno formiranu i održanu porodicu (sve troje djece - dva sina i kćerka) su fakultetski obrzovani, samostalni i situirani ljudi. Ja bih rekao i uspješni. Svaki njihov uspjeh doživljavam kao svoj. Radujem se njihovom zdravlju, napretku njihovom i onih koje oni vole. Radujem se i svakom uspjehu svoje zemlje (a to je pored Crne Gore, neizostavno i Srbija). Radujem se napretku naše Kardiologije. Drago mi je da je Mišo bio vizionar (što me ne iznenađuje) i između ostalih ostavio tebe da dalje pronošiš slavu naše Kardiologije. Njegaš je kazao: „Svak je rođen da po jednom umre, čast i bruka žive dovijeka“.

Pored Srećka Nedeljkovića i Miodraga Ostojića, XV Kongres UKSCG, Herceg Novi, 2005.

KRATAK ISTORIJAT UDRUŽENJA KARDIOLOGA SRBIJE

U mandatu 2001–2003. godine, predsednik UKJ bio je akademik Miodrag Ostojić (1946), a sekretar Branko Beleslin (1964) iz Beograda. Na sednici održanoj marta 2003. godine odlučeno je da Udruženje promeni ime u Udruženje kardiologa Srbije i Crne Gore (UKSCG). Iste godine, od 12. do 15. oktobra, održan je u Beogradu Četrnaesti kongres kardiologa. U dva mandata (2005–2007. i 2007–2009) predsednik Udruženja bio je akademik prof. dr Miodrag Ostojić, a sekretar asist. dr Branko Beleslin. U ovom periodu Udruženje se modernizovalo i redefinisalo svoje radne grupe u skladu sa onima koje postoje u Evropskom udruženju kardiologa. Tada je formirano deset podružnica UKS.

MIODRAG OSTOJIĆ

Rođen 7. jula 1946. godine u Beogradu. Medicinski fakultet završio 1971. godine. Nostifikovao diplomu za SAD 1977. godine, doktorirao 1982. godine – sve u Beogradu.

Radio na Internoj klinici B, Institutu za kardiovaskularne bolesti KCS, Klinici za kardiologiju KCS do 2011. godine kada odlazi u penziju, kao Profesor Emeritus na Medicinskom fakultetu, Univerziteta u Beogradu.

U dva navrata radio u SAD, i ti u Baylor College of Medicine i Methodist Hospital Houston, Texas, SAD, u periodu od 1978-1979. godine i 1985-1986. godine kad je izabran i za Visiting assistant Professor.

Dugogodišnji direktor Klinike za kardiologije i Šef postdiplomske nastave iz kardiologije Medicinskog fakulteta.

U svoju instituciju uveo desetak novih metoda, od kojih nekoliko originalnih posebno iz oblasti stres ehokardiografije i invazivne kardiologije.

Redovni je član SANU, inostrani član Akademije nauka Republike Srpske, redovni član Akademije medicinskih nauka SLD. U dva navrata bio Predsednik Udruženja kardiologa, prvo Udruženja kardiologa Jugoslavije 2001-2003, a potom Udruženja kardiologa Srbije 2005-2009. godine.

Dobio je više nagrada za naučno-istraživački rad: SLD 1992, Fondacije Braće Karić 1997, Gramatu Patrijarha Pavla 2002, Ministarstva za nauku 2004, Hipokratovu povelju Republike Srpske 2005, Sunčani sat 2006. za timsko ostvarenje u lečenju akutnog infarkta miokarda.

Organizovao nabavku nove opreme i stalan prijem mladih čak do odlaska iz KCS, a sada rad sa mladima u RS i donekle u Srbiji

Lečio veliki broj bolesnika, od koji mnogi postali prijatelji i donatori u zdravstvu. Mentor u velikom broju doktorskih i magistarskih teza; posebno uvek ističe i vođenje mladih sa sobom na sve značajnije kongrese pa makar delili i istu sobu! Porodični život: 4 dece (Mladen 1976), Olga (2002), Miodrag (2014) i Natalija (2016) iz dva braka (Mirjana i Jelena)

O PROFESORU

Sadašnje rukovodstvo UKS su u manjoj ili većoj meri neposredni učenici Akademika Ostojića, mada mu nikad nije stalo da ga tako zovemo, bio je i ostao za nas Profesor. Ne samo da je svima nama obeležio deo života i karijere, već je nesumnjivo obeležio čitavu jednu epohu kardiologije u Srbiji od 1990 do 2010. godine, koja je uprkos teškoj društvenoj situaciji bila epoha razvoja kardiologije, epoha u kojoj su svi, slagali se ili ne, tražili i našli svoje mesto. Sve te godine smo jurili i uspeali da sustignemo evropsku i svetsku kardiologiju i u stručnom i naučnom i organizacionom smislu; to je bilo vreme kada je kardiologija bila za nekoliko kopanja iznad ostalih medicinskih grana. Profesor Ostojić je bio dominantna i promišljena ličnost, sa izuzetnim kliničkim i naučnim instinktom, u svakom trenutku posvećena medicini i svojoj karijeri, koja je okupljala ljude oko sebe; uspeo je da dovede i uvede u kardiologiju nekoliko generacija mladih lekara. Slike i sećanja na „vreme koje se udaljava“ je uzbudljivo, sa svim onim što karakteriše jednu sredinu koja je imala snažne kohezije i konstruktivne elemente i ličnosti, a sve uz bezpoštedan rad, smeh, odricanja, suze, strast, radost i uspeh. Ako nešto može da na najbolji način opiše njegov ličnost i odnos prema životu i ljudima je njegova ljubav i privrženost prema šahu - bela i crna polja, pobe, porazi, strategije, različite figure i na kraju vreme i „zastavica“.

INTERVJU, NIN, 15 JANUAR 2009. GODINE

Šta je Vaša najveća nada?

Da uvek imam nadu.

Šta je za Vas najveća nesreća?

Kad čovek izgubi nadu i kontrolu nad svojim životom.

Na koje dostignice ste najviše ponosni?

Dvadesetak godina sam radio na formiranju tima saradnika koji 24h x 365 dana u godini leči bolesnike koje su doživeli srčani udar tako što se odmah kateterom otvara zapušeni krvni sud čime se smanjuje smrtnost i invaliditet. To je društvo prepoznalo i Fond zdravstvenog osiguranja kontinuirano finansira od 2005. godine. Takođe na moju inicijativu je formirana i nevladina organizacija „Fond Srbije za Vaše srce“ za edukaciju i stipendiranje mladih lekara. Osnivači su ugledne ličnosti iz našeg javnog, kulturnog i političkog života, kao i poznati lekari.

Koje Vaše dobre osobine se ne uvažavaju kako treba?

Možda je nekad moja posvećenost medicini pogrešno tumačena kao zanesenost ili profesionalni egoizam.

Ako biste mogli da promenite jednu svoju osobinu, koja bi to bila?

Smanjio bih takmičersko shvatanje svega što radim.

Šta je Vaša najdragocenija imovina?

Entuzijazam za nova saznanja i sposobnost da prepoznam boljeg od sebe!

Šta je bila Vaša najdramatičnija pogrešna odluka?

Za sada još nisam svestan da sam imao takvu odluku.

Koje su Vaše skrivene slabosti?

Ako ih otkrijem, onda više neće biti skrivene.

Ko će da vlada Srbijom za deset godina?

Političari i eksperti koji će uvaživati jedni druge.

Sa kojom istorijskom ličnošću se najradije identifikujete?

Sa svojim učiteljima iz oblasti kardiovaskularne medicine, prof dr Srećko Nedeljković, asist. Dr Vukosava Đurić, akademici Đorđević, Papo, Kanjuh, ...

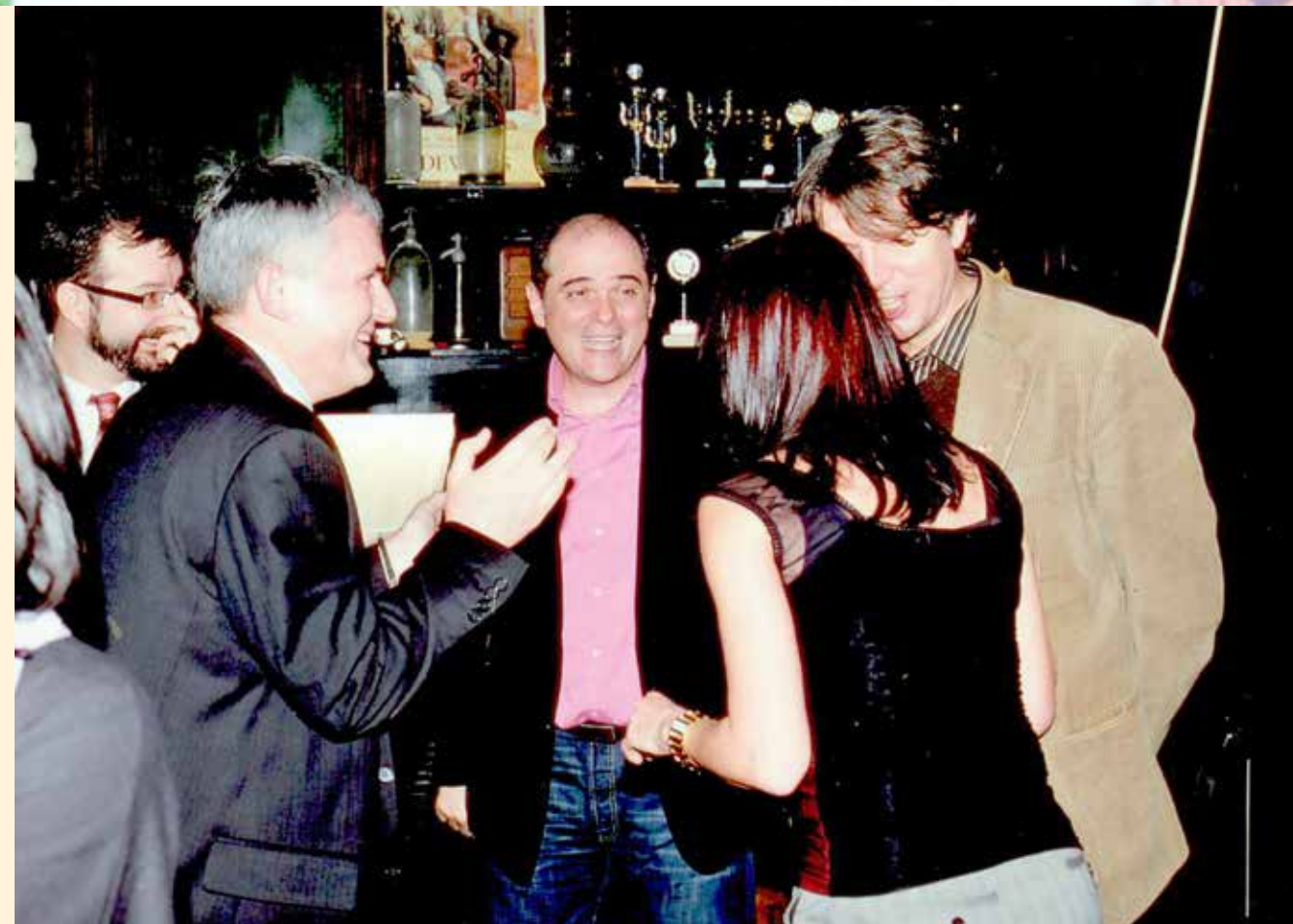
Kao dete hteli ste da budete?

Prvo odžačar, kasnije lekar, možda zato „pročišćavam“ krvne sudove.

Pesma, rečenica?

... delom strofe iz „Besmrtne pesme“ Miroslava Antića:

„Noću kad gledaš u nebo, i ti namigni meni . To neka bude Tajna Uprkos danima sivim, kada vidiš neku kometu da vidik zarumeni UPAMTI: to ja još uvek, šašav letim i živim.“

KRATAK ISTORIJAT UDRUŽENJA KARDIOLOGA SRBIJE

Od 2009. do 2011, predsednica Udruženja kardiologa Srbije bila je prof. dr Zorana Vasiljević Pokrajčić (1947), sekretar je bio Asist. dr Predrag Mitrović

ZORANA VASILJEVIĆ POKRAJČIĆ

Prof.dr Zorana Vasiljević-Pokrajčić je redovni profesor interne medicine na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, istaknuti stručnjak, kardiolog. Gimnaziju je završila u Sarajevu, a Medicinski fakultet Univerziteta u Beogradu 1971. godine. Radni vek Prof. dr Zorane Vasiljević Pokrajčić je posvećen koronarnoj bolesti srca, urgentnim stanjima

u kardiologiji i srčanoj insuficijenciji. Od 1987. godine je šef koronarne jedinice Urgentnog centra a od 1998. godine, načelnik službe odeljenje urgentne kardiologije u KCS na Klinici za kardiologiju do 2012. godine kada je penzionisana.

U toku izrade magistarskog rada sa temom „Hemodinamika u akutnom infarktu miokarda“ 1980. godine, razvija i primenjuje po prvi put novu metodologiju koja do tada nije rađena kod nas, uvodeći u svakodnevnu kliničku praksu Swan-Ganz-ovu kateterizaciju u ispitivanju teških bolesnika sa akutnim infarktom miokarda. Tema doktorske disertacije koju brani 1986. godine je „Uloga spazma u nestabilnoj angini pectoris“ u kojoj obrađuje značaj evolutivne akutne koronarne bolesti srca i mesto i značaj kateholamina u ovoj bolesti.

Redovni profesor na Medicinskom fakultetu Univerziteta u Beogradu je od 1999. godine. Šef katedre za kardiologiju Medicinskog fakulteta je od 2009-2012. godine. Vodila je oblast kliničke kardiologije u nastavi uže specijalizacije iz kardiologije. Održala je više od 250 predavanja po pozivu na nacionalnim i međunarodnim naučnim skupovima.

Prva je opisala Lymes carditis kod nas, kao posledica uboda krpelja. Bila je urednik za koronarnu bolest više puta u udžbenicima za specijaliste interne medicine i za subspecijaliste kardiologe u svim izdanjima od 1996. godine.

Od 1990. godine učestvuje u radu više projekata Ministarstva za nauku Srbije, a od 1998. godine rukovodilac projekta na istraživačkoj temi angina pectoris, zatim akutni infarkt miokarda.

Kao rezultat izuzetne posvećenosti pedagoškom radu nastavnika Medicinskog fakulteta nastaje veliki broj odbranih doktorskih teza, ukupno 12 i masterskih radova, 29, kolega koji postaju vodeći kardiolozi u Srbiji. Nastavljena uspešna saradnja sa kolegama specijalistima internistima i subspecijalistima kardiolozima

predstavlja za nju poseban izazov. Kao kruna ove aktivnosti je organizacija koronarnih jedinica koju je ona inicirala i organizovala od 1998. godine, a koja je kasnije prerasla u Udruženje koronarnih jedinica, čiji je najznačajniji uspeh primena savremenih preporuka u dijagnozi i lečenju bolesnika sa akutnim koronarnim sindromom u svim koronarnim jedinicama u Srbiji, čime je značajno smanjen mortalitet od ove bolesti. Istovremeno inicira i uspostavlja Nacionalni hospitalni registar za akutni koronarni sindrom koji obuhvata sve lečene bolesnike od ove bolesti u Srbiji od 2002. godine i koji predstavlja prvi Nacionalni Registar na području kardiologije. Osnivač je Udruženja za srčanu insuficijenciju koji vodi od 1998. do 2011. godine, kao i kliničkih seminara Klinike za kardiologiju od 1990. godine pa sve do 2000. godine.

Zahvaljujući ovoj aktivnosti prof. dr Zorane Vasiljević-Pokrajčić učestvuje u do sada pet međunarodnih projekata o koronarnoj bolesti i srčanoj insuficijenciji: „Euro Heart survey Acute Coronary syndrome registry II“, „Euro Heart Survey Acute Coronary syndrome registry III“, „Euro Heart survey Heart Failure II“, „Acute coronary syndrome Snapshot“ i „ISACS-CT“ koji je sada u toku za zemlje u tranziciji. Postaje nacionalni koordinator za Euro Heart Survey u Srbiji od 2005. godine do 2010. godine.

Od 2009 - 2011. godine je predsednik Udruženja Kardiologa Srbije, a kao predsednik Kardiološke sekcije organizovala je 14 multidisciplinarnih, izuzetno posećenih sastanaka i skupova.

Nosilac je zvanja Fellow European Society of Cardiology i Fellow American College of Cardiology.

Od 2007. godine je vanredni član, a od 2013. redovni član Akademije Medicinskih nauka SLD, a od 2015. godine predsednik njene naučne grupe za internu medicinu.

Sa direktorkom KBC Bežanijska Kosa Marijom Zdravković

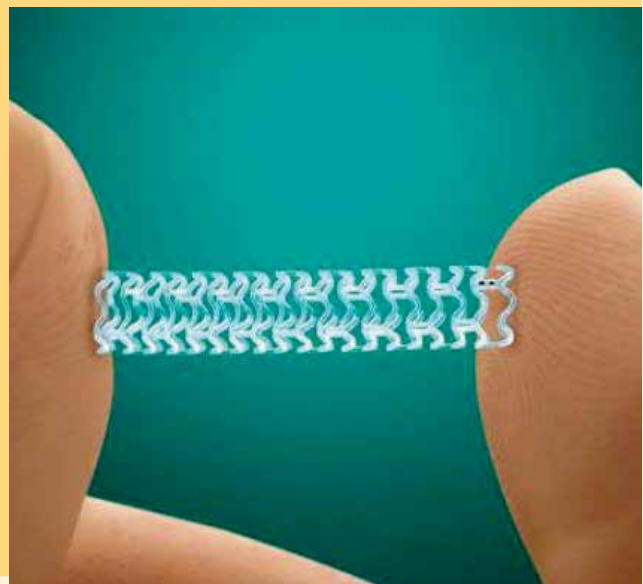
Euroecho 2012, Atina

Član je Odbora sa kardiovaskularnu patologiju SANU. Za rezultate u naučnom radu dobitnik je više priznanja iz oblasti kojima se bavi.

ISTORIJA KARDIOLOGIJE POSLE II SVETSKOG RATA

2010 –2015.

- 2012. kompanija Abbot je lansirala ABSORB - prvi stent sa oslobađanjem leka sa potpuno biorazgradivom platformom i na ovaj način počinje nova doba u interventnoj kardiologiji koja ostvaruje san mnogih interventnih kardiologa o stentu koji se potpuno resorbuje i vraća potpuno anatomske i funkcionalni izgled koronarne arterije

KRATAK ISTORIJAT UDRUŽENJA KARDIOLOGA SRBIJE

Predsednik UKS 2011–2013. je bio prof. Milan Nedeljković (1957) a sekretar dr Dragan Lović. U ovom periodu izvršene su neophodne statutarne promene i proširen je Upravni odbor. Od pet članova, na koliko je povećan, tri su birana po teritorijalnom principu (Beograd, Vojvodina i centralna i južna Srbija), jedan potpredsednik je zadužen za časopis, a jedan za radne grupe i podružnice.

XVIII kongres UKS, 2011, Beograd

MILAN A. NEDELJKOVIĆ

Sa suprugom Jelenom i protojerejom-starforom S. Pavlovićem

Prof. dr Milan A. Nedeljković rođen je 15.9.1957. godine u Beogradu. Osnovnu školu i gimnaziju pohađao je u Ubu. Diplomirao je na Medicinskom fakultetu Univerziteta Beograd u Beogradu 1982. godine. Doktorirao 1999. godine na Medicinskom fakultetu u Beogradu iz oblasti kardiologije sa temom „Ergonovinski test u predikciji koronarnog arterijskog spazma“.

Stručno se usavršavao na University of Pittsburgh Medical Center – Presbyterian Hospital (2001 – 2002. godine). Redovan profesor na Medicinskom fakultetu u Beogradu iz predmeta Interna medicina – kardiologija od 2013. godine.

Vanredni je član Akademije medicinskih nauka Srpskog lekarskog društva od maja 2011. godine, a od 2015. godine i sekretar Naučne grupe za internu medicinu Akademije medicinskih nauka Srpskog lekarskog društva. Član je odbora za kardiovaskularnu patologiju SANU od 2015. godine.

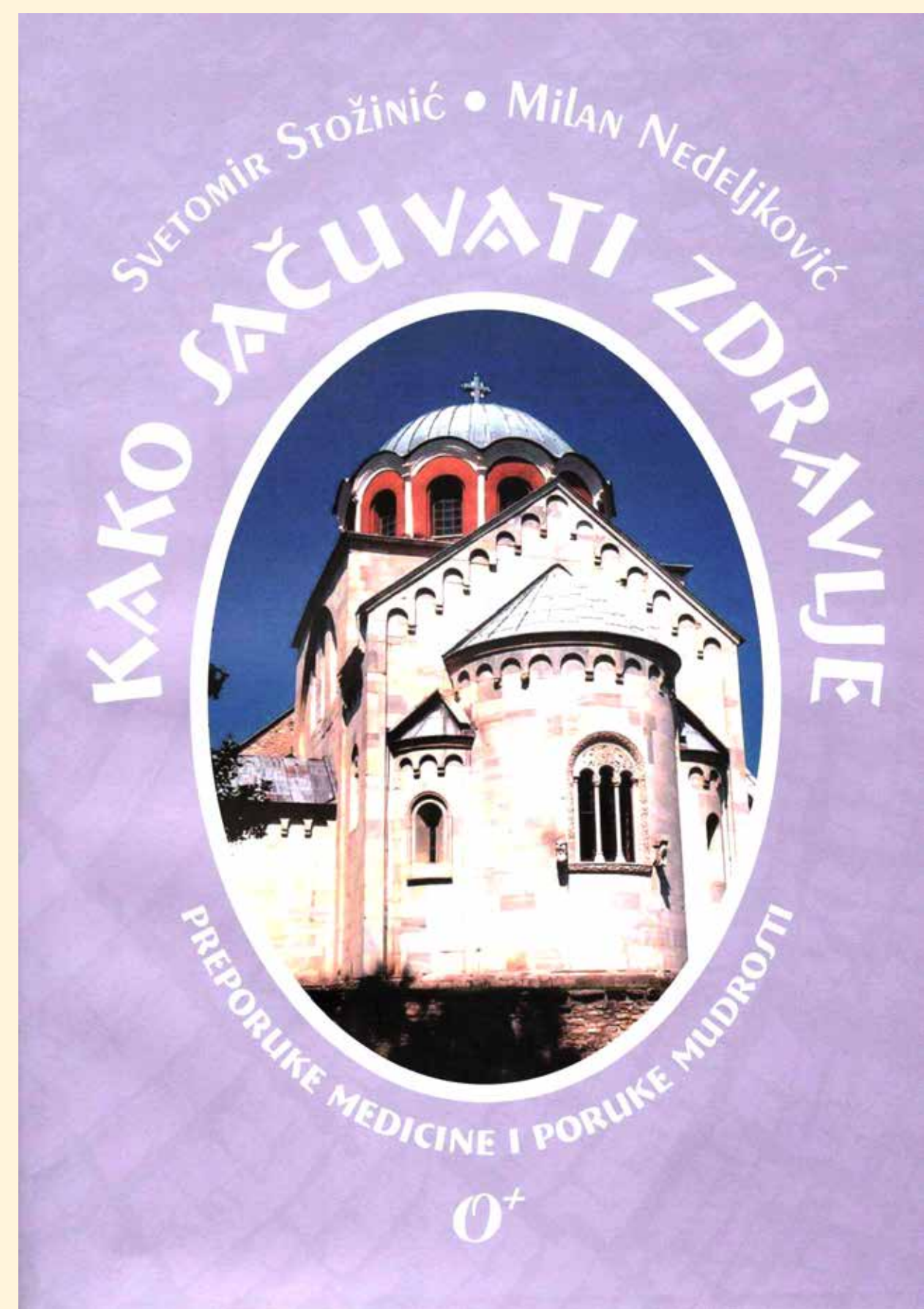
PRACSIS, 2016, Beograd

Predsednik je Udruženja kardiologa Srbije od 2011. do 2013. godine, a i predsednik Radne grupe za interventnu kardiologiju u istom Udruženju u mandatu od 2012. do 2014. godine. Predsednik Organizacionog odbora XVIII kongresa Udruženja kardiologa Srbije sa internacionalnim učešćem koji je održan u Beogradu od 24.11. do 27.11. 2011. godine. Predsednik je Organizacionog odbora XIX kongresa Udruženja kardiologa Srbije sa internacionalnim učešćem koji je održan na Zlatiboru od 17.10. do 20. 10. 2013. godine. Organizacioni je direktor I-IX Internacionalnog skupa interventne kardiologije, BA-SICS PLUS, koji su održani u Beogradu od 2005. do 2015. godine.

Dobitnik je najvišeg priznanja Udruženja kardiologa Srbije, nagrade „Zlatna medalja Udruženja kardiologa Srbije“ za 2013. godinu. Višestruko nagrađivan od strane Srpskog lekarskog društva. Oktobra 2010. godine dobija Prvu Povelju počasnog građanina opštine Ub. Odlikovan je septembra 2011. godine „Ordenom Svetog Vladike Nikolaja“ za doprinos u izgradnji hrama Vaznesenja Gospodnjeg u Ubu.

Inicijator je programa u Srbiji za transkateterske zamene aorte valvule (TAVI) i ugradnje okludera aurikule pretkomore (LACC) kao i operater na prvolečenim bolesnicima u zemlji (5. i 7. mart 2014. godine). Decembra 2010. godine pokrenuo je Program invazivne dijagnostike – Sale za kateterizaciju Zdravstvenog centra u Valjevu. Osnivač je Programa za lečenje akutnog infarkta, metodom PCI. Uradio je prvu kateterizaciju, a takođe i prvu implantaciju stenta u akutnom infarktu miokarda u istom centru. Učestvovao je u otvaranju sale za kateterizaciju srca juna 2007. godine u Kliničko – bolničkom centru Banja Luka, a takođe je učestvovao u otvaranju angiosala u Opštoj bolnici Užice 2011. godine i u Zdravstveni centar Zaječar marta 2014. godine.

Prvi je guverner 34. ogranka (Republika Srbija – Republika Srpska) američkog Udruženja kardiologa od marta 2015. godine. Živi u Beogradu, oženjen je i otac četvoro dece.

Od 2011, umesto časopisa Kardiologija koje je pokrenulo Udruženje kardiologa Jugoslavije (poslednji urednik prof. dr Velibor Obradović), počinje da izlazi Srce i krvni sudovi. Novi časopis izlazi kvartalno, njegov prvi glavni urednik bio je akademik Miodrag Ostojić, a izvršni direktor doc. dr Branko Beleslin.

Sa predsednikom ESC Faustom Pintom, 2013, Zlatibor

KRATAK ISTORIJAT UDRUŽENJA KARDIOLOGA SRBIJE

Od 2013. do 2015. godine predsednik Udruženja kardiologa Srbije bio je prof. dr Zoran Perišić iz Niša, a sekretar asist. dr Milan Dobrić. Aktuelni predsednik Udruženja (2015–2017) je prof. dr Branko Beleslin, sekretar asist. dr Milan Dobrić, a buduća predsednica je prof. dr Ana Đorđević Dikić.

ZORAN PERIŠIĆ

XX kongres UKS, 2015, Zlatibor

Rodjen je 15.02.1959 u Negotinu. Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Nišu. Medicinski fakultet u Nišu završio je 1982. godine. Specijalizaciju iz interne medicine položio je na VMA u Beogradu 1989. godine. Od 1990. godine radi na Klinici za kardiologiju Kliničkog centra u Nišu. Od 1992. godine se bavii elektrostimulacijom srca a od 2002. godine invazivnom i interventnom kardiologijom. U obe oblasti uveo je mnogo novih metoda i centar doveo na nivo najboljih evropskih i svetskih klinika. Magisterijum iz endokrinologije odbranio je 1992. godine. Doktorsku disertaciju iz kardiologije odbranio je 1998. godine. 2011. godine je postao subspecijalista iz oblasti kardiologije.

ESC kongres, 2015, London. Sesija UKS

najveći do tada. Formiran je Chapter ACC UKS i UK Republike Srpske.

Autor je i koautor nekoliko stručnih monografija i učestvovao je u pisanju nekoliko udžbenika Medicinskog fakulteta u Nišu.

Od 2012. do 2016. godine je obavljao dužnost Gradonačelnika grada Niša. Predsednik Stalne konferencije gradova i opština bio je od 2013. do 2016. godine.

O KARDIOLOGIJI U KC NIŠ

Klinika za kardiovaskularne bolesti KC Niš, počinje svoj rad 1990. godine kao samostalna OJ proistekla iz tadašnje Interne klinike. Koronarna jedinica klinike osnovana je još 1974. godine od strane profesora dr Vitomira Ćirića. Prvi privremeni pejsmejker ugrađen je kao terapijska metoda bolesnicima 1975. godine od strane prof dr Vitomira Ćirića, a ubrzo zatim 1982. godine uz asistenciju prof. dr Baneta Đorđevića iz Beograda i prvi stalni pejsmejker. Sredinom osamdesetih godina počinje nova metoda u lečenju akutnog infarkta miokarda koja podrazumeva intravensku fibrinolitičku terapiju (Streptokinazu) i to među prvim u tadašnjoj SFRJ. Obavljanje transezofagealne ehokardiografije počinje sa radom 1996. godine a prvu proceduru su uradili dr Tomašević i dr Apostolović. Odeljenje Invazivne dijagnostike otvara se 2002. godine, a prvu primarnu perkutanu koronarnu

intervenciju u lečenju akutnog infarkta miokarda obavio je prof dr Zoran Perišić 2005. godine. Iste godine dr Perišić ugrađuje i prvi implatabilni karvioverter defibrilator u lečenju malignih poremećaja srčnog ritma i sprečavanju iznenadne srčane smrti. Perikardne punkcije izvodi prof dr Milan Pavlović od 2006. godine. Dalji napredak u razvoju PM centra Klinike za KVB KC Niš zabeležen je 2007. godine kada su prof. dr Zoran Perišić i doc. dr Dragan Milić po prvi put ugradili resinhronizacioni PM (CRT PM), kao najnoviju metodu u lečenju srčane slabosti. Pomenuti razvoj Invazivne dijagnostike Klinike za KVB KC Niš omogućio je i nastanak Klinike za kardiohirurgiju što zajedno čini celinu u lečenju kardiovaskularnih bolesti. Na klinici u ovom trenutku ima 154 zaposlena, od toga 36 specijalista interne medicine i 16 doktora nauka.

Sa predsednikom ESC Faustom Pintom, 2015, London